

O Biblii

L. Jeter Walker

O Biblii

Książka powstała we współpracy z zespołem pracowników Międzynarodowego Biura ICI

Instytut ICI
Warszawa 1994

Tytuł oryginału
Your Bible

Cytaty z Pisma Świętego podane są według: Biblia,
to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu
Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne
Warszawa 1975

Warszawskie Seminarium Teologiczne (ICI)
ul. Wyborna 20
03-681 Warszawa
tel.: 022-805-0072

Website: <http://www.wst.edu.pl/>
Email: info.polish@globaluniversity.edu

© *Copyright:*
International Correspondence Institute
Bruksela, Belgia.

Druk:
Misja Krajowa, Cieszyn

SPIS TREŚCI

Strona

Najpierw porozmawiajmy	4
Lekcja 1. Korzyści ze studiowania Biblii	10
Lekcja 2. Księga, którą dał nam Bóg	22
Lekcja 3. Jak znaleźć w Biblii to, czego szukasz	40
Lekcja 4. Księgi Starego Testamentu	52
Lekcja 5. Księgi Nowego Testamentu	74
Lekcja 6. Czy Biblia jest Bożym Słowem?	92
Słowo na zakończenie	111
Sprawozdanie studenta	

Najpierw porozmawiajmy

Słowo od autora podręcznika

Czy zastanawiałeś się kiedykolwiek, w jaki sposób Biblia może ci pomóc? Czy rzeczywiście zawiera Boże przesłanie do rodzaju ludzkiego? Czy Biblia jest Słowem Bożym? Dlaczego i w jaki sposób została napisana? Być może te i wiele innych pytań przychodzi ci na myśl. Jeżeli tak, to ta książka została napisana szczególnie dla Ciebie.

Wiele lat temu Dawid, król Izraela, opisał czym jest dla niego Słowo Boże. Powiedział: „*Słowo twoje jest pociechą nogom moim i światłością ścieżkom moim*” (Psalmy 119/105). Bez względu na to, kim jesteś i gdzie mieszkasz, bez względu na to, jakie trudności napotykasz i jakie decyzje musisz podjąć, możesz mieć to samo przekonanie, jakie posiadał król Dawid.

Ten kurs pozwoli ci nie tylko poznać, w jaki sposób Biblia została napisana, lecz także pomoże ci polegać na niej jako na przewodniku w każdym dniu twojego życia. Korespondencyjna metoda nauczania pozwoli ci z łatwością opanować podstawowe zasady, zawarte w książce i od razu zastosować je w praktyce.

Jakie są twoje cele ?

Aby odnieść jak największą korzyść ze studiowania tego podręcznika, powinieneś postawić sobie cele, a potem dążyć do ich realizacji. Oto cele, które możesz osiągnąć:

Nauczyć się jak korzystać z Biblii.

Poznać, dlaczego wierzący uważają Biblię za Boże przesłanie skierowane osobiście do nich.

Czytać Biblię każdego dnia.

Uznać Biblię za przewodnika w wierze i codziennym życiu.

Podręcznik kursu

„*O Biblii*” jest podręcznikiem, który możesz nosić w kieszeni i studiować, kiedy tylko masz chwilę wolnego czasu. Postaraj się każdego dnia znaleźć czas, aby go czytać.

Zauważysz, że na początku każdej lekcji podany jest „*cel*”. Słowo „*cel*” jest używane w tej książce po to, abyś wiedział na co zwrócić uwagę w czasie twoich studiów. Jeśli będziesz pamiętać o „*celu*”, twoja nauka będzie efektywniejsza.

Postaraj się uważnie prześledzić pierwsze dwie strony każdej lekcji. Przygotuj twój umysł do przyswojenia następnych zagadnień. Następnie przerabiaj lekcję, rozdział po rozdziale i wykonuj polecenia zatytułowane „*Zadanie dla Ciebie*”. Jeśli jest za mało miejsca na odpowiedzi w podręczniku, zapisuj je w zeszytach lub, abyś mógł zwrócić do nich powtarzając lekcję. Jeśli studiujesz w grupie, stosuj się do wskazówek jej lidera.

Jak odpowiadać na pytania ?

W podręczniku występują pytania różnych typów. Poniżej podane są przykłady kilku rodzajów pytań i sposobów odpowiadania na nie:

PYTANIE Z MOŻLIWOŚCIĄ WYBORU wymaga wybrania jednej z podanych odpowiedzi.

Przykład pytania z możliwością wyboru

- 1** Tydzień ma
- a) 10 dni.
 - b) 7 dni.
 - c) 5 dni.

Prawidłową odpowiedzią jest b) 7 dni. W swoim podręczniku obrysuj kółkiem literę b) w sposób następujący:

- 1** Tydzień ma
- a) 10 dni.
 - b) 7 dni.
 - c) 5 dni.

(W przypadku niektórych pytań z możliwością wyboru może być prawidłowa nie tylko jedna odpowiedź. W takim przypadku obrysuj kółkiem literę przed każdą prawidłową odpowiedzią.)

PYTANIE PRAWDA-FALSZ wymaga wybrania spośród kilku zdań tego, które jest prawdziwe.

Przykład pytania prawda-falsz

- 2** Które z poniższych stwierdzeń jest PRAWDZIWE?
- a) Biblia składa się ze 120 ksiąg.

- b**) Biblia jest przesłaniem do współczesnych wierzących.
- c**) Wszyscy autorzy pisali Biblię po hebrajsku.
- d**) Duch Święty inspirował tych, którzy pisali Biblię.

Prawdziwe są stwierdzenia **b**) i **d**). Należy je dwie litery obrysować kółkiem tak, jak powyżej.

PYTANIE DOBORU wymaga połączenia wyrażen, które wzajemnie sobie odpowiadają, na przykład nazwy z opisem lubi księgi w Biblii z jej autorem.

Przykład pytania doboru

2 Napisz numer odpowiadający przywódcy przed każdym zdaniem opisującym jego czyn

1. a) Otrzymał Zakon na górze Synaj.	1) Mojżesz
2. b) Przeprowadził Izraelitów przez Jordan.	2) Jozue
3. c) Marszerował wokół Jerycha.	
4. d) Żył na dworze Faraona.	

Stwierdzenia **a**) i **d**) odnoszą się do Mojżesza, a **b**) i **c**) do Jozuego. Powinieneś napisać **1** obok **a**) i **d**), **2** obok **b**) i **c**), tak jak powyżej.

Sprawozdanie studenta

Jeśli studiujesz po to, aby otrzymać świadectwo, przesłałismy osobną wkładkę zatytułowaną „*Sprawozdanie studenta*”. Jest ona podzielona na dwie części. Twój podręcznik powie ci, kiedy wypełnić każdą z nich.

W „Sprawozdaniu studenta” znajdują się wskazówki dotyczące wysłania „Arkuszy odpowiedzi” do biura ICI

w twoim rejonie. Zastosuj się do nich. Adres biura ICI powinien znajdować się na drugiej stronie podręcznika lub na okładce „Sprawozdania studenta”. Jeśli adresu tam nie ma, wyślij swoje sprawozdanie do biura ICI w Brukseli. Jego adres znajduje się na okładce „Sprawozdania”. Gdy to zrobisz, otrzymasz atrakcyjne graficznie świadectwo.

O autorze

Louise Jeter Walker poświęcała całe życie, aby pomagać ludziom w zrozumieniu prawd chrześcijańskich. Zdobyła tytuły zarówno magistra jak i doktora nauk chrześcijańskich. Jej książki zawierają doświadczenia z ponad czterdziestu lat służby w Peru, na Kubie, w Zachodnich Indiach i w Belgii. Napisała 14 książek służących do ewangelizacji i chrześcijańskiego nauczania. Przy powstaniu tej książki współpracowała z pracownikami Międzynarodowego Biura ICI stosując w niej korespondencyjne metody uczenia się. Ten podręcznik jest wezwaniem do poznania najważniejszej ze wszystkich książek - Biblii!

Jesteś teraz gotowy do rozpoczęcia pierwszej lekcji. Niech Bóg cię błogosławi w czasie twoich studiów!

Lekcja

1

Korzyści ze studiowania Biblii

Wiele lat temu kapitan pewnego statku zakotwiczył swoją łódź przy brzegu pięknej wyspy na południowym Pacyfiku. Słyszał, że ludzie, którzy kiedyś byli karibalami, stali się przyjacielecy i zaczęli zajmować się handlem.

Gdy kapitan rozmawiał z naczelnikiem wyspy, zauważył w jego ręce wielką Biblię. Z lekkim uśmiechem na twarzy powiedział do naczelnika: „Z pewnością nie wierzy pan w tę starą książkę. Jest staromodna i nikomu nieprzydatna.”

Naczelnik spojrzal na jego dobrze zbudowanych wojowników, którzy go otaczali, a następnie zwrócił się do kapitana: „Kapitanie – powiedział powoli – może myślisz, że z tej książki jest niewielka korzyść. Jednak nie wiesz, że ona przynosi korzyść także Tobie. Gdyby ta księga nie zmieniła naszego życia, bylbys teraz w naszym kościele do gotowania!”

Zmiana jaką w życiu człowieka sprawia poznawanie Biblii, oddziałuje także na innych. Ten kapitan odniósł korzyść, ponieważ ktoś inny czytał Biblię. W tej lekcji będziesz się uczył o tym, jakie korzyści osobiste możesz odnieść ze studiowania Pisma Świętego.

W tej lekcji będziesz się uczyć...

Dlaczego należy studiować Biblię?

Jakie wynikają z tego korzyści?

Ta lekcja pomoże ci ...

- * Wyjaśnić, dlaczego każdy powinien studiować Biblię.
- * Wymienić osiem korzyści wynikających z poznawania Biblii.
- * Pознаć wagę studiowania Bożego Słowa.

Dlaczego należy studiować Biblię?

Każdy powinien studiować Pismo Święte z wielu powodów. Przyjrzyjmy się bliżej trzem z nich: 1) jest to przywilej,

2) jest to droga do duchowego wzrostu, 3) jest to sposób poznania Bożego planu dla nas.

Przywilej

Cel 1. Poznaj, dlaczego studiowanie Biblii jest przywilejem.

Pewnego dnia moi przyjaciele Don i Bonnie otrzymali szczególny list. Było to zaproszenie na spotkanie z angielską księżniczką - Anną. Otrzymanie listu od kogoś tak ważnego było uważane za przywilej, lecz to, co ten list oferował, było jeszcze czymś większym - możliwością spotkania z królewskim majestatem!

Ty i ja także otrzymaliśmy bardzo ważny list. Osobiste przesłanie do każdego z nas, od kogoś daleko ważniejszego niż jakikolwiek ziemski król - od samego Boga! Jednak jeszcze ważniejszym niż otrzymanie tego listu, jest możliwość przeczytania go i skorzystania z zaproszenia, które on zawiera. W tym liście, który nazywamy Biblią, Bóg osobście zaprasza nas, abyśmy stali się jego dziećmi i żyli z Nim na zawsze! Oznajmia nam, że może zostać się przez przyjęcie Jego Syna Jezusa Chrystusa jako osobistego Zbawiciela. Czyż to niewspaniały przywilej, że przez studiowanie Biblii możemy poznać Boga i Jego obietnice!

ZADANIE DLA CIEBIE

Poprzez ćwiczenia zawarte w każdym paragrafie „Zadanie dla ciebie” będziesz mógł powtórzyć i zastosować przero-

biony materiał. Zanim wykonasz ćwiczenia, przeczytaj uważnie podane instrukcje. Długie odpowiedzi zapisz w osobnym zeszycie i wykorzystaj do robienia notatek na temat lekcji.

1 Zakreśl kółkiem literę, pod którą znajduje się najlepsze uzupełnienie poniższego zdania. Największym przywilejem, jaki może kogoś spotkać, jest osobiste zaproszenie od

- a) prezydenta kraju
- b) najlepszego przyjaciela
- c) Boga

2 Które z poniższych stwierdzeń mówi nam, że studiowanie Biblii jest przywilejem? Zakreśl literę przed właściwą odpowiedzią.

- a) Jest to osobisty list Boga do każdego jego dziecka.
- b) Bóg pragnie opowiedzieć ci o tobie i o sobie samym.
- c) Ponieważ autor książki tak mówi.

Sprawdź swoje odpowiedzi na końcu lekcji.

Droga wzrostu

Cel 2. Poznaj stwierdzenia pokazujące, w jaki sposób Biblia pomaga wierzącemu wzrastać.

Zdrowe i normalne dziecko rośnie, a właściwy pokarm jest bardzo istotny dla jego rozwoju. Biblia mówi, że jako Bóże dzieci musimy wzrastać duchowo. W Efezjan 4:15 czytamy: *„Iecz abyśmy, będąc szczerymi w miłości, wzrastali*

pod każdym względem w niego, który jest Głową, w Chrystusa". Nasz duchowy pokarm jest zawarty w Biblii, a studiowanie jej, to sposób jedzenia tego pokarmu. Gdy studujemy Pismo Święte, lepiej poznajemy naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa. To poznanie pozwala nam wzrastać i stawać się mocnymi chrześcijanami. *Aż dojdziemy uszyscy do jedności wiary i poznania Syna Bożego, do męskiej doskonałości i dorosniemy do wymiarów pełni Chrystusowej, abyśmy już nie byli dziećmi...*" (1 Koryntjan 4, 13-14).

ZADANIE DLA CIEBIE

3 Wybierz dwie odpowiedzi, które najlepiej uzupełniają następujące zdanie. Studiowanie Biblii pomaga wierzącemu wzrastać, ponieważ:

- a) przyjmuje duchowy pokarm.
- b) więcej poznaje Jezusa Chrystusa.
- c) jego poznanie czyni go ważnym w zborze.

Zapamiętaj poniższe wiersze, abyś mógł je powtórzyć jako twoje zobowiązanie przed Panem, Jezusem Chrystusem:

"Błogosławiony Tyś, Panie! Naucz mnie ustaw twoich! Rozmyślam o rozkazach twoich i patrzę na drogi twoje. Mnie upodobało w przykazaniach twoich, nie zapomniałam słowa twego" (Psalmy 119:12,15,16).

Jak możemy poznać plan Boży dla nas

Cel 3: Wyjaśnij wagę poznania planu Bożego dla nas.

Kilka lat temu moja przyjaciółka była chora. Była chora, nie tylko fizycznie, była także bardzo smutna. Wtedy otrzymała list od młodego mężczyzny, który miał być jej mężem. Dodał jej otuchy, powiedział, że ją kocha i że przyjeżdża, aby ją poślubić. Było zdumiewające, jak szybko wróciła do zdrowia po otrzymaniu listu od kogoś, kto naprawdę troszczył się o nią.

Biblia, podobnie jak ten list, mówi nam o Bożej miłości do nas. Bóg pokazuje nam w niej jak mamy żyć i obiecuje, że nadszede dzień, kiedy będziemy z Nim już przez całą wieczność!

Wspaniale jest wiedzieć, że kiedy jesteśmy smutni lub nie czujemy się dobrze, możemy wziąć osobiste Boże przesłanie i czytać o planach Boga dla każdego z nas. Takie studium poprawi nasze samopoczucie, zachęci i nauczy, że każdy z nas jest ważny dla Niego.

Studium Biblię poznajemy nie tylko Boże plany dotyczące naszej przyszłości, lecz także Jego obietnice na obecny czas. Będziemy się uczyć o niektórych z nich w następnym rozdziale:

ZADANIE DLA CIEBIE

- 4** Zakreśl literę przed każdym właściwym uzupełnieniem następnego zdania. Poznanie Bożego planu jest ważne, ponieważ on:
- zawiera Boże obietnice dla nas.
 - daje nadzieję i zachętę.
 - pokazuje jak słabi jesteśmy.
 - objawia Bożą miłość do nas.
 - nadaje kierunek naszemu życiu.
- 5** Zapisz w swoim notatniku wiersze, które nauczyłeś się z Psalmu 119. Pomódl się ich słowami i podziękuj Panu za Jego Słowo.

Jakie korzyści otrzymujemy?

Cel 4. *Wymień osiem korzyści wynikających z pilnego studiowania Biblii.*

Spośród wielu korzyści studiowania Biblii wybraliśmy osiem.

Chleb dla duszy

Radość

Bliskość Boga

Zachęta

Fundament

Inspiracja

Prawda

Bezpieczeństwo

Ciężkość dla duszy

Biblia jest pokarmem, dzięki któremu może żyć nasza dusza. Gdy czytamy ją każdego dnia, otrzymujemy zdrowie i siły zarówno dla duszy, jak i dla ciała. Jezus powiedział: „*Nie samym chlebem żyje człowiek, ale każdym słowem, które pochodzi z ust Bożych*” (Mateusz 4:4).

Radość

Przez czytanie Biblii otrzymujemy radość. Jak cieszymy się z dobrych wiadomości o naszych bliskich, tak przeżywamy radość czytając o Bożej miłości do nas. Nawet Jego instrukcje przynoszą nam radość, ponieważ wiemy, że są one dla naszego dobra. Psalm 119:111 mówi: „*Świadectwa twoje są moim dziedzictwem na wieki, gdyż są rozkoszą serca mego.*”

Bliskość Boga

Odczuwamy bliskość Boga, kiedy czytamy Jego Słowo. On jest obecny i mówi do nas osobiście przez Swoje Słowo. Jest to jedna z największych korzyści wynikających ze studiowania Biblii.

Zachęta

Boże Słowo jest wspaniałą zachętą. W nim znajdujemy przykłady wielkiej Bożej miłości do człowieka i obietnice Jego troski o nas. W Pierwszym Liście Piotra jest wspaniały wiersz, który powinniśmy zapamiętać: „*Wszelką troskę swoją złożcie na niego, gdyż On ma o was staranie*” (1Piotra 5:7).

Fundament

Fundament jest tym, na czym się buduje. Jezus powiedział, że Jego Słowo jest pewnym fundamentem naszej wiary i naszego życia. Ci, którzy nie czytają Biblii i nie wierzą jej, są jak dom bez fundamentu.

Inspiracja

Bóg przez Swoje Słowo wzbudza w nas wiarę w Jego zbawienie - nadzieję sięgającą w przyszłość i miłość do innych. Inspiracja jest wpływem, który prowadzi nas do dobrych myśli i czynów. Wiele różnych artystów, poetów, muzyków czerpało inspirację z Biblii. Przez nią otrzymali myśli do swoich poematów, pieśni czy obrazów.

Prawda

Prawda, którą odkrywamy w Biblii, daje odpowiedzi na najbardziej istotne pytania, nadając znaczenie i cel naszemu życiu. Uwalnia nas od nieznajomości rzeczy i błędów. *„Upiecznacie prawdę, a prawda was wyzwolodzi”* (Jan 8:32).

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo nie oznacza tylko ochrony teraz, ale także zapewnienie przyszłości. Mamy rzeczywiste bezpieczeństwo w Bożym Słowie, gdyż ono prowadzi nas do Chrystusa i wiecznego domu w niebie. Jeżeli studujemy je regularnie; jest ono naszym „mieczem i tarczą” przeciwko grzechowi i szatanowi; jest naszą duchową bronią.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 6** Zapisz w swoim notatniku z pamięci osiem korzyści wynikających z pilnego studiowania Biblii. Czy możesz dodać inne, o których myślałeś, gdy czytałeś Biblię?
- 7** Napisz przed zdaniem po lewej stronie numer korzyści, która do niego pasuje
... a To jest pokarm,
który nas wzmacnia.	1) Bezpieczeństwo
... b Bóg jest zawsze z nami.	2) Prawda
... c Bóg troszczy się o nas.	3) Inspiracja
... d Dobre wiadomości
z Biblii przynoszą radość.	4) Fundament
... e Nasze życie jest budowane na Bozym Słowie.	5) Zachęta
... f Jesteśmy zbawieni już teraz, na wieki.	6) Bliskość Boga
... g Otrzymujemy dobre myśli i według nich postępujemy.	7) Radość
... h Przynosi wolność od błędów i nieznajomości rzeczy.	8) Chleb dla duszy

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

Odpowiedzi na pytania w ćwiczeniach nie są podane według kolejności, abyś przed czasem nie zobaczył odpowiedzi na następne pytanie. Poszukaj potrzebnego ci punktu i nie patrz na punkty, które są przed nim i po nim.

1 c) Bóg

5 Mam nadzieję, że zapamiętałeś te wiersze, i że wiele razy będą twoją modlitwą.

2 a) To jest osobisty list Boga do każdego z jego dzieci.

b) Bóg pragnie opowiedzieć ci o tobie i o sobie.

6 Chleb dla duszy

Radość

Bliskość Boga

Zachęta

Fundament

Inspiracja

Prawda

Bezpieczeństwo

(Mogłeś dodać inne korzyści, które były wymienione w tej lekcji, takie jak miłość, nadzieja, duchowy wzrost i życie wieczne.)

3 a) przyjmuje duchowy pokarm.

b) więcej poznaje Jezusa Chrystusa.

7 a 8) Chleb dla duszy

b 6) Bliskość Boga

- c 5) Zachęta
 - d 7) Radość
 - e 4) Fundament
 - f 1) Bezpieczeństwo
 - g 3) Inspiracja
 - h 2) Prawda
- 4 a) zawiera Jego obietnice dla nas.
- b) daje nadzieję i zachętę.
 - d) objawia Bożą miłość do nas.
 - e) nadaje kierunek naszemu życiu.

Lekcja

2

Księga, którą dał nam Bóg

Czy kiedykolwiek zastanawiałeś się, w jaki sposób Bóg dał nam Biblię? Czy było to może tak, że antelowie gdzieś ją zostawili aż ktoś ją znalazł? Albo może ktoś poświęcił swoje życie na studiowanie i poszukiwania, aby nam przekazać swoją filozofię?

Bóg nie użył żadnego z tych sposobów, by dać nam swoje Słowo. Lecz na przestrzeni setek lat, użył ludzi z różnych grup społecznych, by przekazać nam Księgę zwaną Biblią. Zgodność i harmonia tego, co oni napisali, jest świadectwem, że pochodzi ona od samego Boga, który nigdy się nie zmienia.

Sposób, w jaki powstała Biblia, jest cudem jej przetrwanie jest następnym cudem. Jeden z protokółów opisuje, jak pewien król wziął księgę proroctw, wrzucił ją do ognia i spalił. Jednak Pan powiedział prorokowi, by na nowym zwoju napisał wszystko jeszcze raz (Jeremiasz 36:27-28). Jego Słowo nie może być zniszczone.

W tej lekcji będziesz się uczyć o Biblii, kto ją napisał, w jaki sposób jedna jej część nawiązuje do innej i co Biblia ma nam do powiedzenia dzisiaj. Im więcej będziesz poznawać

tę Księgę, tym bardziej będziesz doceniać jej wartość i równocześnie będziesz przygotowywać samego siebie do dalszego uczenia się.

W tej lekcji będziesz się uczyć....

Pochodzenie Biblii.

Struktura Biblii.

Związek pomiędzy Testamentami.

Różne tłumaczenia Biblii.

Ta lekcja pomoże ci...

- * Opisać pochodzenie i strukturę Biblii.
- * Poznać, w jaki sposób Nowy Testament nawiązuje do Starego Testamentu.
- * Zrozumieć, dlaczego każdy powinien poznać Biblię.

Pochodzenie Biblii

Definicja i podział

Cel 1. Zdefiniuj, czym jest Biblia Święta i podaj, z ilu ksiąg się składa.

Biblia Święta jest małą biblioteką składającą się z 66 ksiąg, którą przekazał nam Bóg. Nazywamy ją Biblią, Pismem Świętym lub Bożym Słowem.

Słowo „*Biblia*” oznacza „księgi”. „*Święty*” oznacza coś, czemu okazujemy szczególny szacunek, ponieważ to należy do Boga. Każda z 66 ksiąg Biblii jest święta.

ZADANIE DLA CIEBIE

Wybierz właściwą odpowiedź w każdym z poniższych ćwiczeń.

1 Z ilu ksiąg składa się Biblia?

- a) 29
- b) 39
- c) 66
- d) 74

2 Księga, którą dał nam Bóg, nazywa się Biblią Świętą. To oznacza, że

- a) jest księgą świętych.
- b) zawiera dwie księgi starożytne.
- c) pochodzi od Boga i dlatego okazujemy jej wielki szacunek.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Autorzy i inspiracja

Cel 2. *Podaj, ilu było autorów ksiąg Biblii i w jaki sposób zostały one napisane.*

Okolo 40 ludzi zostało pobudzonych przez Boga do napisania ksiąg tworzących Biblię. Niektórzy z nich napisali więcej niż jedną księgę. Kilka ksiąg nie jest podpisanych przez ich autorów, więc nie wiemy kto je napisał.

Boża inspiracja to myśli i słowa od Ducha Świętego, które Bóg dał autorom, aby je zapisali. Biblia mówi nam w 2 Tymoteusza 3:16, że: „*Całe Pismo przez Boga jest natchnione...*”. Autorzy ksiąg biblijnych nie mogli podczas swojej pracy konsultować się między sobą, ponieważ żyli w różnych okresach historycznych. Pierwsze księgi zostały napisane okolo 1500 lat przed Chrystusem, a ostatnie okolo 100 lat po Chrystusie. Ponieważ księgi Biblii są natchnione przez Boga, nazywamy je świętymi.

Wśród autorów ksiąg byli królowie i rybacy, politycy, dowódcy wojskowi i liderzy religijni, rolnicy, kupcy i poeci. Chociaż pochodzili z różnych miejsc, mieli rozmaite zainteresowania i wywodzili się z różnych środowisk, to jednak dlatego, że Bóg ich inspirował, pisali na ten sam temat. Tym tematem jest społeczność pomiędzy Bogiem a człowiekiem.

Temat ten jest zachowany bez wzajemnych zaprzeczeń przez wszystkie księgi Biblii, ponieważ ona ma jednego głównego autora - Boga, który przemówił przez różnych ludzi.

Poniższy wiersz powinieneś nauczyć się na pamięć:

„*Albowiem proroctwo nie przybudziło nigdy z uoli ludzkiej, lecz wypowiedali je ludzie Boży, natchnieni Duchem Świętym*” (2 Piotra 1:21)

ZADANIE DLA CIEBIE

3 Wybierz odpowiedź, która najlepiej uzupełnia następujące zdanie. Kiedy mówimy, że Biblia jest *natchnionym Słowem Bożym* to uważamy, że Duch Święty inspirował jej pisarzy do

- a) uzgadniania z innymi tego, co powinni napisać.
- b) zapisania myśli i słów Boga.

Wybierz najlepszą odpowiedź na każde z poniższych pytań.

4 Jaki okres czasu dzieli napisanie pierwszej i ostatniej księgi Biblii?

- a) około 50 lat
- b) około 500 lat
- c) około 1600 lat

5 Kogo Bóg natchnął do napisania Biblii?

- a) czterdziestu ludzi, którzy spotykali się i razem pracowali.
- b) czterdziestu kapłanów i protoków.
- c) sześćdziesięciu sześciu ludzi z różnych środowisk.
- d) około czterdziestu ludzi różnych zawodów, żyjących w różnych okresach historii.

- 6** Autorzy Biblii pisali na ten sam temat i w tym, co pisali, niezaprzeczali sobie nawzajem, ponieważ
- Bóg był faktycznym autorem, a oni podczas pisania byli pod kontrolą Ducha Świętego.
 - każdy z nich zostawił instrukcję dla następnego z piszących.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Struktura Biblii

Cel 5. Poznaj przynajmniej trzy różnice pomiędzy Starym Testamentem a Nowym Testamentem

Kiedy dwóch ludzi lub dwa narody chcą ustanowić między sobą specjalne porozumienie, to piszą dokument, który nazywa się traktatem lub paktem. Po podpisaniu, traktat nie może być złamany.

Słowo *testament* może oznaczać traktat, pakt lub przymierze. Biblia dzieli się na dwa Testamenty nazywane Starym i Nowym. Są to przymierza, które Bóg zawarł z człowiekiem.

Na jednej z pierwszych stron Biblii znajdziesz spis nazw ksiąg Starego Testamentu wraz z podaniem stron poszczególnych ksiąg. Pownie zauważyłeś, że najpierw jest Stary Testament, a potem Nowy Testament.

Stary Testament był dany Żydom, którzy są także nazywani Hebrajczykami lub Izraelitami. Bóg wybrał ich, by przyjąć Jego prawdę, zapisali ją i nauczali jej inne narody.

Stary Testament przekazuje historię i warunki społeczności między Bogiem a ludźmi od momentu stworzenia, aż do przyjścia Zbawiciela, który ustanowił nowe przymierze.

Nowy Testament przekazuje warunki nowego przymierza lub umowy, którą Bóg zawarł z wszystkimi ludźmi, którzy przyjmą Jego Syna – Jezusa Chrystusa jako swojego Zbawiciela. Opisuje życie Jezusa Chrystusa na ziemi i to, czego On nauczał.

Gdy Nowy Testament był pisany, język grecki był powszechnie znanym językiem. Ponieważ to przymierze jest dla wszystkich ludzi, nie tylko dla Żydów, Nowy Testament został napisany po grecku, co sprawiło, że wtedy większość ludzi mogła go czytać w tym języku.

ZADANIE DLA CIEBIE

Wybierz w poniższych ćwiczeniach właściwe odpowiedzi.
Zadanie 9 ma więcej niż jedno prawidłowe uzupełnienie.

7 Kto został wybrany by otrzymać od Boga objawienie i przymierze, które nazywamy Starym Testamentem?

- a) Żydzi (Izraelici)
 - b) Chrześcijanie
 - c) Grecy
- 8** Warunki i spełnienie przymierza, jakie Bóg zawarł z tymi, którzy przyjęli Jezusa Chrystusa jako swojego Zbawiciela, są zawarte w
- a) Starym Testamencie
 - b) Nowym Testamencie
- 9** Stary Testament tym się różni od Nowego Testamentu, że
- a) został napisany po hebrajsku, a nie po grecku.
 - b) zawiera więcej ksiąg.
 - c) został napisany specjalnie dla Żydów.
 - d) ma innych autorów od tych, którzy napisali Nowy Testament.
 - e) mówi o innym okresie historii

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Związek pomiędzy Testamentami

Cel 4. Podaj przykład, w jaki sposób Nowy Testament wypełnia Stary Testament

Stary Testament jest bardzo ważny, ponieważ objawia Boży plan dla człowieka. Zawiera tylko tymczasowe przymierze ważne do przyjścia Jezusa Chrystusa, który ustanowił lepsze przymierze - przymierze wieczne. Ponieważ żyjemy

w okresie nowego przymierza - Nowego Testamentu, proponujemy ci, byś przeczytał go w pierwszej kolejności.

Nowy Testament wyrasta ze Starego Testamentu. On nie tylko wyjaśnia związek pomiędzy oboma przymierzami, lecz w nim także znajdujemy opis wypełnienia wielu proroctw sta-rotestamentowych.

Na przykład Księga Micheasza ze Starego Testamentu, rozdział 5, wiersz 2 mówi, że Zbawiciel urodzi się w żydowskim mieście - Betlejem. Ewangelia Mateusza w Nowym Testamencie, rozdział 2, wiersz 1 mówi, że Jezus Zbawiciel urodził się w Betlejem.

Psalm 22:19 w Starym Testamencie mówi o tym, że ludzie będą rzucać losy o szatę Zbawiciela i podzielią ją między siebie. Gdy Jezus umierał na krzyżu, żołnierze zabrali jego szatę. W Ewangelii Mateusza 27:35 czytamy: *„A gdy przybili go do krzyża, rozdzielili szaty jego, rzucając o nie losy”*.

W Biblii znajdujemy wiele podobnych przykładów. Napisano książkę, w której zebrano wszystkie staotestamentowe proroctwa znajdujące swe wypełnienie w Nowym Testamencie.

To jest wspomnienie, że księgi Starego Testamentu zostały zachowane przez tak wiele lat. Powinniśmy być wdzięczni wybranym przez Boga ludziom, którzy przyjęli Słowo Boże, zachowali je i przekazali innym narodom.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 10** Zakreśl literę przed każdym prawdziwym stwierdzeniem.
- a) ponieważ Stary Testament został przekazany Żydom, więc nie potrzebujemy go czytać.
- b) Nowy Testament jest obecnie Bożym przymierzem z Jego ludem, a Stary Testament przekazuje nam wiele ważnych lekcji.
- c) zarówno Stary jak i Nowy Testament są objawieniem planów Boga dla ludzkości.
- 11** Jakim ludziom jesteśmy winni szczególną wdzięczność za Biblię?
-
- 12** Dopasuj starotestamentowe proroctwa z nowotestamentowymi odnośnikami, które mówią o ich wypełnieniu. Napisz numer nowotestamentowego odnośnika w wykrępkowanym miejscu przed każdym z proroctw:
1) Objawienie 5:5	6) Mateusz 1:1
2) Mateusz 21:4	7) Mateusz 1:23
3) Łukasz 1:17	8) Hebrajczyków 5:6
4) Mateusz 26:15	9) Łukasz 1:31
5) Łukasz 23:50-5	
- ... a 2 Samuela 7:13 - potomek Dawida, wieczny Król
- ... b 1 Mojżeszowa 49:10 - z królewskiego pokolenia Judy
- ... c Psalm 110:4 - kapłan na podobieństwo Melchisedeka

- ... d. Izajasz 7:14 - poczęty z dziewicy
- ... e. Izajasz 40:3 - poprzedzający Go Jan woła „Przygotujcie drogę”
- ... f. Izajasz 7:14 - Jego imię Immanuel
- ... g. Zachariasz 9:9 - wjechał do Jerozolimy na osiołku
- ... h. Zachariasz 11:12 - sprzedany za 30 srebrników
- ... i. Izajasz 53:9 - pochowany w grobie bogatego człowieka

Różne tłumaczenia Biblii

Różne języki

Cel 5. Podaj powód, dlaczego Biblia musi być tłumaczona na wiele języków.

Bogą wolą jest, aby każdy człowiek przyjął Jezusa Chrystusa jako swojego Zbawiciela (2Piotra 3:9). Ponieważ jest to Bożym pragnieniem, stąd wiemy, że Bóg chce, aby każdy rozumiał Jego Słowo. Stary Testament został napisany w języku hebrajskim dla Żydów, a Nowy Testament był napisany w języku greckim dla całego ówczesnego świata.

Ponieważ dzisiaj większość z nas nie rozumie hebrajskiego czy greckiego, byłoby nam trudno zrozumieć Pismo Święte, gdyby nie zostało przetłumaczone na nasz język. Jeżeli czytamy jakiś tekst w języku, którego nie znamy bardzo dobrze, to nawet proste rzeczy możemy źle zrozumieć. Dlatego też Biblia jest tłumaczona i drukowana w wielu różnych językach. Istnieją Towarzystwa Biblijne, które cały czas pracują nad

nowymi tłumaczeniami Pisma Świętego. Biblia została przetłumaczona na około 1300 różnych języków!

Przeżywamy wielką radość, gdy nowe tłumaczenie Biblii jest gotowe, ponieważ to oznacza, że następna grupa ludzi będzie mogła ją czytać w swoim własnym języku. Jednak ciągle są jeszcze setki języków, na które Pismo Święte nie zostało przetłumaczone. Módlmy się, by ci, którzy wykonują tę pracę, mieli siły do kontynuacji tego wielkiego dzieła.

ZADANIE DLA CIEBIE

13 Zakreśl literę przed każdym właściwym uzupełnieniem poniższego zdania. Świat potrzebuje wielu różnych tłumaczy Biblii, ponieważ:

- a) Bóg chce, by każdy rozumiał Jego Słowo;
- b) większość ludzi dzisiaj nie rozumie języka greckiego czy hebrajskiego;
- c) jest łatwiej zrozumieć tekst, gdy coś jest napisane w języku ojczystym.

Sprawdź swoje odpowiedzi!

Różne wersje

Cel 6. *Opisz, co to jest „wersja” i podaj powód, dla którego mamy różne wersje.*

Czasem w jednym języku mamy więcej niż jedno tłumaczenie Biblii, ponieważ język ulega zmianie. Gdy tłumaczenie staje się przestarzałe i trudne do zrozumienia, wtedy wymaga ono przejrzenia i poprawienia. Starsze słowa są zastępowane nowymi, używanymi w codziennym języku.

Wprowadzenie nowej wersji nie oznacza zmiany znaczenia czy nauczania Biblii. Wszystkie wersje, stara i nowa, protestancka i katolicka są zasadniczo tą samą Biblią. Tłumacze starali się przekazać dokładnie to samo, co jest zapisane w oryginalnych kopiach hebrajsko i grecko języcznych.

Jedną z polskich wersji językowych Pisma Świętego jest Biblia Brytyjskiego i Zagranicznego Towarzystwa Biblijnego wydana w 1961 roku. Użyty w niej, obecnie często już archaiczny język, jest czasem trudny do zrozumienia. Wszystkie cytaty ze Starego i Nowego Testamentu użyte w tej książce pochodzą z polskiego tłumaczenia Biblii Brytyjskiego i Zagranicznego Towarzystwa Biblijnego, wydanie IV, Warszawa 1975 r.

W celu dokonania interesującego porównania, spojrzmy na fragment z Filipian 3:1 w obu wersjach:

„Dalej mówiąc, bracia moi! radujcie się w Państwie. Jedyną rzecz, którą mam pisać, mnie nie mierzi, a wam jest bezpieczniej” (BIZTB 1961).

„Ponadto, bracia moi, radujcie się w Panu. Pisać do was jedno i to samo nie przykryje mi się, dla was zaś jest to zabezpieczeniem” (BIZ/TB 1975).

Większość woli współczesny język, bardziej zrozumiały. Niektórzy wolą bogactwo starszej wersji językowej.

ZADANIE DLA CIEBIE

Zakreśl w ćwiczeniach literę przed właściwym uzupełnieniem poniższych zdań.

- 14** Mamy wiele różnych wersji Biblii w języku polskim dlatego, że
- tłumacze chcą, by każda z nich zgadzała się z ich doktrynami.
 - tłumacze używają słów, które są najlepiej zrozumiałe dla ludzi im współcześnie żyjących.
- 15** Kiedy mówimy o wersji Biblii, mamy na myśli
- jakość jej oprawy.
 - jej tłumaczenie.
 - trudne słowa.
- 16** Prawdopodobnie z upływem czasu pojawi się więcej wersji Biblii w naszym języku, ponieważ
- wydawcy Biblii chcą zarobić więcej pieniędzy.
 - język i znaczenie słów się zmienia.

Apokryfy

Cel 7. Poznaj fakty dotyczące Apokryfów.

Niektóre wersje Biblii zawierają Apokryfy, to znaczy pewną ilość ksiąg wątpliwego pochodzenia. Choć te księgi zawierają pewne historyczne informacje, szczególnie odnoszące się do okresu 100 lat pomiędzy Starym a Nowym Testamentem, to jednak nie wszystkie dane historyczne są w nich dokładne. Ponieważ brak im jednoznacznych dowodów Bożej inspiracji, więc nie zostały przyjęte jako część żydowskich świętych pism, tworzących Stary Testament.

Zbiór tych ksiąg został nazwany z greckiego *Apokryfami*, co oznacza „rzeczy ukryte”. Uważano, że przeciętny człowiek nie jest w stanie ich zrozumieć i przyjąć, podczas gdy Pismo Święte jest dane dla nas wszystkich, by z niego korzystać. Bóg pragnie, by wszyscy byli zbawieni i „doszli do poznania prawdy” (1 Tymoteusza 2:4).

ZADANIE DLA CIEBIE

Wybierz właściwe uzupełnienie zdania w poniższych ćwiczeniach.

17 Słowo „Apokryf” oznacza

- a) rzeczy ukryte.
- b) wątpliwy.
- c) półhistoryczny.

- 18** Większość wersji Biblii nie zawiera Apokryfów, ponieważ te pisma
- są zbyt obszerne.
 - nie posiadają dowodów Bożego natchnienia.
 - są trudne do przetłumaczenia.

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

- 1 c) 66
- 10 a) Falszywe
b) Prawdziwe
c) Prawdziwe
- 2 c) jest od Boga i okazujemy mu szacunek, ponieważ jest Jego.
- 11 Dla Bożego wybranego narodu.
- 3 b) zapisania myśli i słów Boga.
- 12 a) 6) Mateusz 1:1
b) 1) Objawienie 5:5
c) 8) Hebrajczyków 5:6
d) 9) Łukasz 1:31
e) 3) Łukasz 1:17
f) 7) Mateusz 1:23
g) 2) Mateusz 21:4
h) 4) Mateusz 26:15
i) 5) Łukasz 23:50-51

- 4 c) Około 1600 lat.
- 13 Wszystkie trzy są powodem, dlaczego świat potrzebuje różnych tłumaczeń Biblii.
- 5 d) Około 40 ludzi różnych zawodów, z różnych okresów historii.
- 14 b) używają słów, które są najbardziej zrozumiałe dla ludzi.
- 6 a) Bóg był faktycznym autorem, a oni pisali pod kontrolą Ducha Świętego.
- 15 b) tłumaczenie.
- 7 a) Żydzi (Izraelici).
- 16 b) język i znaczenie słów może się zmieniać.
- 8 b) Nowy Testament.
- 17 a) rzeczy ukryte.
- 9 Wszystkie odpowiedzi są właściwe.
- 18 b) brak dowodów Bożego natchnienia.

TWÓJ NOTATNIK

Lekcja

3

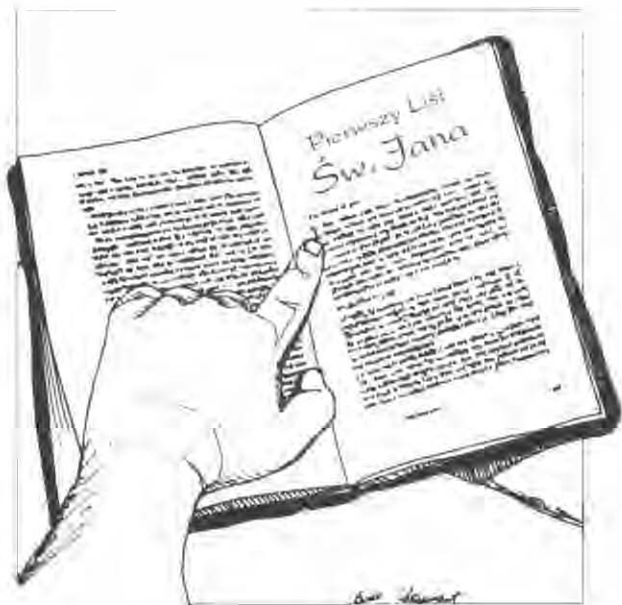
Jak znaleźć w Biblii to, czego szukasz

W kuchni pewnej babci nikt nie może niczego znaleźć. Mąka jest w pojemniku z napisem „Cukier”, a herbata w pudełku z napisem „Sól”. Nie ma to wielkiego znaczenia, ponieważ babcia jest jedyną gospodynią w swojej małej kuchni.

Kuchnia w domu po drugiej stronie ulicy jest inna. Wszystko jest właściwie oznaczone, ponieważ mama nie jest jedyną osobą, która w niej gospodaruje. Jej mąż lubi sam przyrządzać śniadania, a córki często przygotowują obiad. Musi tam być określony porządek, który wszystkim będzie umożliwiał przygotowywanie posiłków.

Biblia także musi być tak uporządkowana, abyśmy mogli znaleźć w niej to, czego szukamy. Wydawcy Biblii będąc tego świadomi, utrzymują ten sam podział na rozdziały i wiersze bez względu na tłumaczenie tak, aby nikt się nie „zagubił” szukając to, co chce znaleźć.

Są książki, które pomagają nam znaleźć poszczególne wiersze według alfabetycznego spisu. W tej lekcji będziesz się uczyć, jak powiedzieć i zapisać odnośnik biblijny i jak,

korzystać z przewodników pomocnych w znalezieniu poszukiwanych tematów i wierszy.

W tej lekcji będziesz się uczyć...

- Odnośnik biblijny.
- Odnośnik do studiowania.
- Konkordancja.

Ta lekcja pomoże ci ...

- * Zapisać, odczytać lub znaleźć jakikolwiek odnośnik biblijny.
- * Poznać, jak używać odnośniki i konkordancję do studiowania Biblii.

Oдношник biblijny

Odczytywanie i zapisywanie

Cel 1. *Odczytaj i zapisz właściwie jakikolwiek odnośnik biblijny*

Aby pomóc nam w czytaniu i studiowaniu Biblii, każda jej księga jest podzielona na rozdziały. Każdy rozdział jest podzielony na mniejsze części zwane *wierszami*, które są ponumerowane po ich lewej stronie. Możemy określić, gdzie znajduje się dany tekst w Biblii, podając najpierw nazwę księgi, następnie numer rozdziału i numer wiersza. Wszystko to razem nazywamy *odnośnikiem biblijnym*.

Spojrzyjmy do Pierwszej Księgi Mojżeszowej - pierwszej księgi Biblii. Jeżeli twoja wersja Biblii posiada wprowadzenie lub przedmowę, to pominiij je i poszukaj dużej cyfry jeden, która oznacza początek pierwszego rozdziału. Pierwszy wiersz tego rozdziału, który jest oznaczony małą cyfrą 1, rozpoczyna się od słów: „*Na początku...*”. Aby podać, gdzie ten tekst znajduje się w Biblii, powiemy: „Pierwsza Księga Mojżeszowa, jeden, jeden.” Zauważ, że małe cyferki oznaczające wiersze pojawiają się w całym rozdziale.

Znajdź następną dużą cyfrę, którą jest 2. To jest początek drugiego rozdziału. Jego pierwszy wiersz rozpoczyna się od słów: „*Tak zostały ukończone niebo i ziemia oraz cały ich zasięg*”. Aby podać, gdzie ten tekst znajduje się w Biblii, powiemy: „Pierwsza Księga Mojżeszowa, dwa, jeden.” Drugi rozdział ma 25 wierszy.

Odszukaj teraz Pierwszą Księgę Mojżeszową pięć, jeden. Rozpoczyna się słowami: „*To jest księga potomków...*”. Gdy podajemy odnośnik biblijny nie musimy mówić słów *rozdział* i *wiersz*, wystarczy podać tylko odnoszące się do nich liczby.

Jak odczytasz odnośnik Pierwsza Mojżeszowa 5:1-5? Prawdopodobnie powiedziales (dobrze - „Pierwsza Księga Mojżeszowa pięć, jeden do pięć” Kreska grupuje razem wiersze i rozdziały, które następują w kolejności po sobie i wydziela je z innych wierszy i rozdziałów. Jeżeli podajemy kilka wierszy z tego samego rozdziału, lecz wiersze te nie występują jeden po drugim, to zapisujemy je w następujący sposób: Księga Jozuego 1:5,8,10. Powinno to być „Księga Jozuego jeden, pięć, osiem, dziesięć”.

Jeżeli teksty znajdują się w różnych rozdziałach tej samej księgi, to w odnośniku rozdzielamy je średnikiem. Ewangelia Mateusza 1:21; 2:1-6 odnosi się do rozdziału pierwszego, wiersz dwudziesty pierwszy i do rozdziału drugiego, wiersze jeden do sześć.

Niektóre księgi, jak 1 Królewska i 2 Królewska mają tę samą nazwę i występują jedna za drugą. Ewangelista Jan napisał trzy listy, które noszą jego imię - 1, 2 i 3 List Jana. Odnośnik odnoszący się do tekstu z jednej z tych ksiąg, Pierwszy List Jana, rozdział pierwszy, wiersz dziewiąty zapiszemy tak: 1 Jana 1:9.

Myszę, że ta interpunkcja nie jest zbyt trudna do nauczenia się. Będzie pomocna w Twoim studiowaniu Biblii.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 1** Uzupełnij brakujące informacje w poniższej tabelce. Wypełnij wolne miejsca.

Odnośnik	Jego brzmienie
a) Jan 3:16	
b)	Rzymian sześć, dwadzieścia trzy
c) 1Jana 1:8-10	
d)	Rzymian dwanaście, czternaście, szesnaście i osiemnaście
e)	Mateusz jeden, jeden; i pięć, jeden do trzy

- 2** Mateusz 1:1-4 jest odnośnikiem dla pierwszych czterech wierszy z pierwszego rozdziału Ewangelii Mateusza. Ile wierszy określa każdy z poniższych odnośników?

- a 1Mojżeszowa 8:18-22 ma
- b 1Mojżeszowa 8:18, 22 ma

3 Znajdź Mateusza 1:21; 2:1; 3:15,16. O czym mówią te wiersze?

- a) O Jezusie, mędrcach, Janie Chrzcicielu i uczniach.
- b) O Jezusie, mędrcach, Janie Chrzcicielu i Duchu Świętym.
- c) O Jezusie, Józefie i pasterzach.

Znajdywanie tekstu określonego danym odnośnikiem

Cel 2. Znajdź tekst określony dowolnym odnośnikiem biblijnym.

Pewnego dnia po zajęciach ze studiowania Biblii nowo nawrócony mężczyzna powiedział do mnie: "Musisz być bardzo mądry, ponieważ potrafiłś bardzo szybko znaleźć każdy wiersz w Biblii." Szybkie odnajdywanie wierszy w Biblii nie oznacza, że ktoś jest wyjątkowo inteligentny. Świadczy to o tym, że nauczył się tego, czego ty uczysz się w tej lekcji.

Na początku twojej Biblii jest strona, która zawiera spis nazw wszystkich ksiąg biblijnych i numery stron, na których one się rozpoczynają. Na początku, gdy będziesz chciał znaleźć jakiś fragment Pisma Świętego, może być potrzebne sięgnięcie do spisu treści.

Jednak najlepszym sposobem na odszukiwanie tekstów biblijnych jest nauczenie się na pamięć nazw ksiąg biblijnych według ich kolejności. Przez powtarzanie i zapisywanie na kartkach, które będziesz miał ze sobą, możesz się nauczyć każdego dnia pięć lub sześć nazw ksiąg biblijnych. Dzieci uczą się tego szybko, więc dorośli też mogą. Będziesz zadowolony, gdyż bez trudu znajdziesz jakikolwiek fragment Biblii.

ZADANIE DLA CIEBIE

4 Przypisz każdemu odnośnikowi po lewej stronie właściwy wiersz po prawej stronie.

... a Filipian 4:19

... b Ijana 1:8

... c Jozuego 1:9

... d Psalm 23:1

1) *"Czy nie przykazałem ci: Bądź mocny i silny?"*

2) *"Jeśli mówimy, że grzechu nie mamy, sami siebie zuszdzimy, i prawdy w nas nie ma".*

3) *"Pan jest pasterzem moim, niczego mi nie braknie".*

4) *"A Bóg mój zaspokoi wszelką potrzebę waszą według bogactwa swego w chwałę, w Chrystusie Jezusie".*

Odnosniki do studiowania

Cel 3. Opisz użycie odnośników do studiowania

Niektóre Biblije mają odnośniki do studiowania w środku u dołu, na bocznych marginesach, na dole każdej strony lub pod każdym wierszem. Czasem są nazywane odnośnikami uzupełniającymi lub marginesowymi i pomagają odnaleźć inne wiersze związane z danym tekstem.

Mała literka przy słowach w wierszu w Biblii mówi, by szukać tej samej litery w polu dla odnośników*. Za pomocą tej literki znajdziesz odnośnik biblijny, który zaprowadzi cię do pokrewnego wiersza. Jeżeli posiadasz Biblię wyposażoną w taki system, możesz użyć go do interesującego studium tematów, o których czytasz.

System odnośników i inne komentarze w twojej Biblii mogą być pomocne, ale nie są natchnione przez Boga. Zostały dodane do Biblii przez nauczycieli i uczonych, by nam pomóc w wykorzystaniu i zrozumieniu Biblii.

* szczególnie dotyczy przekładów anglojęzycznych.

ZADANIE DLA CIEBIE

Wybierz właściwe uzupełnienie do poniższego zdania

- 5** Małe literki przy poszczególnych słowach w Biblii odnoszą się do
- specjalnego podziału na rozdziały,
 - innego alfabetu,
 - odnośników do studiowania.
- 6** Odnośniki marginesowe lub uzupełniające (odnośniki do studiowania) pomagają znaleźć inne
- wiersze w Biblii na ten sam temat
 - księgi w Biblii na ten sam temat

Konkordancja

Cel 4. *Poznaj sposoby wykorzystania konkordancji.*

Konkordancja jest alfabetycznym spisem głowicych słów Biblii. Ten spis pomaga odnosićki biblijne, gdzie pewnie gdzie słowa są użyte w Biblii.

Oto kilka sytuacji, w których może być pomocna konkordancja. Powiedzmy, że chcesz znaleźć wiersz, zawierający słowo *miłość*. Znajdź to słowo w konkordancji. Odnosińki są spisane wraz z kilkoma słowami z każdego wiersza w Biblii, w którym jest użyte słowo *miłość*.

Konkordancja może być także pomocna, gdy chcesz się dowiedzieć, gdzie jest w Biblii zapisany jakiś wiersz, który znasz na pamięć lub pamiętasz tylko jego część. Wybierz ze słów wiersza słowo kluczowe i poszukaj je w konkordancji. Wśród spisanych odnosińków powinieneś znaleźć odnosińki z frazami wiersza, którego szukasz.

Przypuśćmy, że chcesz znaleźć w Biblii wiersz, który mówi: *„Albowiem korzeniem wszelkiego zła jest miłość pieniędzy”*. Może jedyne słowo, jakie pamiętasz z tego wiersza to: *„korzeniem wszelkiego zła są pieniądze”*. Zauważ, że są trzy kluczowe słowa, według których możesz szukać: *pieniądze*, *korzeń* i *zło*. Słowo kluczowe jest zazwyczaj oznaczone w konkordancji przez jego pierwszą literę. Jeżeli będziesz szukał słowa *pieniądze*, prawdopodobnie znajdziesz coś następującego:

Mateusz 23:18 ukrył p. pana swego.

Marek 12:41 lud wrzucał p. do skarbńicy

I Tymoteusz 6:10 korzeniem wszelkiego zła jest nalkość p.

Jeżeli nie znajdziesz w konkordancji odnośnika, którego szukasz pod słowem *piętnaście*, to spróbuj go poszukać pod innymi kluczowymi słowami.

Zacytowany właśnie wiersz (1 Tymoteusz 6:10), jest często niewłaściwie używany, czy interpretowany. Dramatyczną korzyścią użycia konkordancji jest wykrycie również tego typu błędów.

Czy twoja Biblia posiada odnośniki marginesowe i konkordancje? Są one ważną pomocą dla kaznodziejów, nauczycieli i innych osób, które pragną pracować dla Boga. Może nie zamierzasz być kaznodzieją czy nauczycielem, lecz możesz nauczyć się wielu nowych rzeczy wykorzystując konkordancję i odnośniki do studiowania. Korzystając z tych pomocy możesz lepiej zaznajomić się z Bożym Słowem i więcej nauczyć się o relacjach z Bogiem i z innymi ludźmi.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 7 Które dwa z poniższych stwierdzeń są prawdziwe?
- Konkordancja jest alfabetycznym spisem najważniejszych słów z Biblii.
 - Konkordancja jest tylko dla kaznodziei i nauczycieli.
 - Jeżeli pamiętasz tylko jedno czy dwa słowa z wiersza, który chcesz znaleźć, to prawdopodobnie będziesz go mógł znaleźć.
 - Konkordancja i odnośniki marginesowe są tym samym.

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

- 1 a) Jan trzy, szesnaście.
 b) Rzymian 6:23.
 c) Pierwszy Jana jeden, osiem do dziesięć.
 d) Rzymian 12:14,16,18.
 e) Mateusz 1:1; 5:1-3.
- 5 c) odnośniki do studiowania.
- 2 a) pięć.
 b) dwa.
- 6 a) Wiersze biblijne na ten sam temat.
- 3 b) Jezus, mądrzy ludzie, Jan Chrzciciel i Duch Święty.
- 7 a) Prawdziwe
 c) Prawdziwe
- 4 a) 4) „*A Bóg mój zaspokoi...*”
 b) 2) „*Jeśli mówimy, że grzechu nie mamy...*”
 c) 1) „*Czy nie przykazałem ci...*”
 d) 3) „*Pan jest pasterzem moim...*”

TWÓJ NOTATNIK

Lekcja

4

Księgi Starego Testamentu

Czytanie Starego Testamentu to tak, jak czytanie każdej innej starej, historycznej książki¹, powiedział pewien uboły człowiek, który niedawno przyłączył się do naszej grupy studiowania Biblii. Kiedy jednak przeczytał fragment i coś poznał ze Starego Testamentu, zmienił zdanie.

Chociaż zawiera on pewne przeszłe wydarzenia takie, jak stworzenie świata, czy dzieje narodu żydowskiego, to jednak jest w nim jeszcze i wiele więcej. Czasem opis jakiegoś wydarzenia jest powtórzony lub przekazany z innego punktu widzenia. Znajdują się tam dokładne zapisy niektórych proroctw razem z ich wypełnieniem. Inne z nich dopiero się wypełnią. Księgi Starego Testamentu zawierają także dużą różnorodność poematów, pieśni, historii miłosnych i przypowieści.

Mozemy polegać na księgach historycznych, które mówią o bohaterach, jak i o zwykłych ludziach. Te opisy są również ważne, ponieważ pokazują nam sposób postępowania Boga ze swoim ludem.

Księgi Starego Testamentu mogą być uporządkowane według pięciu głównych tematów. W lekcji 3 uczyłeś się

o podziale ksiąg na rozdziały i wiersze. A teraz będziecie się uczyć o ogólnym podziale ksiąg.

W tej lekcji będziecie się uczyć...

Podział ksiąg.
Wyjaśnienie podziału.

Ta lekcja pomoże ci ...

- * Poznać główny podział ksiąg Starego Testamentu.
- * Podać wyróżniające cechy każdej księgi, czy jej autora.

Podział ksiąg

Cel 1. Podaj nazwy grup ksiąg Starego Testamentu i określ ilość ksiąg w każdej grupie.

Prosty szkic ręki pomoże nam zapamiętać nazwy grup ksiąg Starego Testamentu.

Trzydzieści dziewięć ksiąg Starego Testamentu dzieli się na następujące grupy:

Prawo	5 ksiąg
Historia	12 ksiąg
Poezja	5 ksiąg
Prorocy więksi	5 ksiąg
Prorocy mniejsi	12 ksiąg

Spis treści na początku Biblii podaje listę poszczególnych ksiąg Starego Testamentu. Księgi mogą być uporządkowane w podany poniżej sposób, jednak ten wykres nie będzie pomocny w znalezieniu danej księgi w Biblii.

Prawo

- 1 Mojżeszowa
- 2 Mojżeszowa
- 3 Mojżeszowa
- 4 Mojżeszowa
- 5 Mojżeszowa

Historia

- Jozue
Sędziów
Rut
1 i 2 Samuela
1 i 2 Królewska
1 i 2 Kronik
Ezdrasz
Nehemiasz
Estera

Poezja

- Job
Psalmy
Przyp. Salomona
Kaznodzieja Salom.
Pieśni nad Pieśniami

Prorocy mniejsi

- Ozeasz
Joel
Amos
Abdiasz
Jonasz
Micheasz
Nahum
Habakuk
Sofoniasz
Aggeusz
Zachariasz
Malachiasz

Prorocy więksi

- Izajasz
Jeremiasz
Treny
Ezechiel
Danieł

Może zastanawiasz się, dlaczego prorocy są nazwani jako mniejsi i więksi. Ten podział nie różnicuje ważności ksiąg ze względu na ich objętość. Księgi proroków większych (z wyjątkiem Trenów) są dłuższe; księgi proroków mniejszych są krótsze.

ZADANIE DLA CIEBIE

1 Ułóż we właściwym porządku nazwy grup ksiąg. Postaw 1 przed grupą, która jest pierwsza, postaw 2 przed drugą grupą i.t.d.

- ... a Prorocy więksi
- ... b Prawo
- ... c Poezja
- ... d Prorocy mniejsi
- ... e Historia

2 Ile ksiąg obejmuje każda z poszczególnych grup?

Prawo, Poezja, Prorocy więksi - każda z nich ma:

Historia, Prorocy mniejsi - każda z nich ma:

Wyjaśnienie podziału

Prawo

Cel 2. *Padaj nazwy i opisz pięć ksiąg Prawa.*

Pierwszych pięć ksiąg Biblii jest znanych jako księgi Prawa (Zakonu). Mają także nazwę „Pentateuchi”, co oznacza „pięć ksiąg”. Pentateuchi został napisany przez Mojżesza, wielkiego przywódcę i wyzwoliciela narodu żydowskiego. Dlatego są też określane jako „Księgi Mojżeszowe”.

Genesis (1 Mojżeszowa) oznacza „początek” lub „pochodzenie”. I Mojżeszowa mówi o akcie stworzenia, pochodzeniu człowieka, potopie i powołaniu Abrahama.

Exodus (2 Mojżeszowa) oznacza „wyjście”. Mówi o tym, jak Bóg wyprowadził swój lud z niewoli, rozdzielił przed nim Morze Czerwone i troszczył się o jego potrzeby. W tej księdze jest zapisanych dziesięć przykazań i prawa dla narodu izraelskiego.

Leuiticus (3 Mojżeszowa) wywodzi swoją nazwę od kapłanckiego pokolenia lewitego. Ta księga zawiera instrukcje dla kapłanów, w tym instrukcje składania ofiar - wskazując na Chrystusa, który miał stać się ofiarą za grzechy całego świata.

Numeri (4 Mojżeszowa) zawiera spisy ludu. Postąpienie spisu ludności było ważne dla młodziego narodu, który miał postać ziemię, obiecaną ich ojcu Abrahamowi.

Deuteronomium (5 Mojżeszowa) oznacza „powtórzone prawo”. Księga zawiera dalsze instrukcje dla Bożego ludu.

polecenia Mojżesza dla Jozuego, który miał po nim przejąć przywództwo oraz opisuje odejście Mojżesza.

Pentateuch określa zasady postępowania człowieka w stosunku do Boga, na okres około 2500 lat. Klucznie podwaliny pod dzieło zbawienia.

ZADANIE DLA CIEBIE

3 Czytaj i powtarzaj nazwy pięciu ksiąg Prawa tak długo, aż będziesz mógł je powtórzyć z pamięci. Następnie, nie patrząc do tekstu, napisz poniżej ich nazwy:

a)

b)

c)

d)

e)

4 Przeczytaj opisy po lewej stronie i napisz przed każdym z nich cyfrę odpowiadającą właściwej nazwie księgi.

- ... a Wyzwolenie z niewoli.
- ... b Prawa dotyczące żydowskich kapłanów.
- ... c Stworzenie człowieka.
- ... d Spis ludności.
- ... e Odejście Mojżesza.

- 1) 1 Mojżeszowa - Genesis
- 2) 2 Mojżeszowa - Exodus
- 3) 3 Mojżeszowa - Leviticus
- 4) 4 Mojżeszowa - Numeri
- 5) 5 Mojżeszowa - Deuteronomium

5 Zakreśl literę przed każdym właściwym uzupełnieniem poniższego zdania.

Pierwszych pięć ksiąg Biblii jest nazywanych Prawem, ponieważ zawierają:

- a) prawa dla Bożego ludu.
- b) 2500 lat historii narodu żydowskiego.
- c) dziesięć przykazań.
- d) instrukcje dla Lewitów.

Historia

Cel 3. Poznaj główne fakty, które zawiera każda z ksiąg historycznych.

Dwanaście ksiąg historycznych przekazuje historię narodu żydowskiego. Pokazują one Boże działanie w życiu poszczególnych ludzi, jak i całego narodu.

Iznie był dowódcą, który przewodził ludowi po śmierci Mojżesza i poprowadził go do zdobycia Kanaanu.

Księga Jozuego opisuje zajęcie Ziemi Obiecanej, w której było wiele małych królestw i miast starających się pomóc Izraelitom. *Sędziowie* obejmują okres 300 lat porażek i zwycięstw w Kanaanie. Porażek, gdy Bóg im zapomniał o Bogu i zwycięstw, gdy przez opamiętanie powracali do Boga. Wtedy Bóg powoływał sędziów jako wyzwolicieli Izraela.

Księga *Rut* opowiada o oddanej dziewczynie z ziemi moabskiej, która żyła w czasach sędziów. Była prababką Dawida i jedną z poprzedniczek Jezusa w jego ziemskim rodowodzie.

Pierwsza i Druga Księga Samuela biorą swoją nazwę od Samuela, ostatniego z sędziów. Był on także kapłanem, prorokiem, nauczycielem i mężem stanu, który odegrał ważną rolę w ustabilizowaniu Królestwa Izraelskiego.

Pierwsza i Druga Księga Królewska oraz *Pierwsza i Druga Kronika* kontynuują opis dziejów narodu i mówią jak doszło do podziału na Królestwo Judyckie i Królestwo Izraelskie. Kroniki zawierają także ważne dla Żydów rodowody.

Bóg użył *Ezdrasza* – kapłana i *Nehemiasza* – księcia, do przyprawadzenia Żydów z powrotem z niewoli babilońskiej. Ci dwaj mężowie pomogli w odrodzeniu się narodu izraelskiego. Bóg powołał także *Ezdrasza* do zebrania rączy natychmiast napisanych ksiąg tworzących Stary Testament. Zrobił kopie Pisma, co umożliwiło czytanie go przez ludzi.

Księga *Estery* opowiada o tym, jak Bóg użył pięknej żydowskiej dziewczyny do zachowania narodu izraelskiego od zniszczenia podczas niewoli.

Jeżeli spojrzysz na swoją Biblię to zauważysz, że księgi historyczne dochodzą prawie do 1/3 jej objętości. Włóż kawałek papieru na początku Jozuego i drugi kawałek na końcu Estery. Poćwicz jak najszybsze odszukiwanie każdej księgi. Poproś przyjaciela, by wymieniał ich nazwy i mierzył czas, gdy ty będziesz ich szukać.

6 Przeczytaj opisy po lewej stronie i napisz przed każdym z nich numer nazwy księgi, która mu odpowiada.

... a. Uratowała Żydów przed zamordowaniem.	1) Jozue
2) Sędziów
... b. Przodek króla Dawida.	3) Rut
... c. 400 lat porażek i zwycięstw.	4) 1 i 2 Samuela
... d. Kapłan, który wykonał kopie Pisma.	5) 1 i 2 Królewska
1 i 2 Kronik
... e. Książę, który wyprowadził Żydów z Babilonu.	6) Ezdrasz
7) Nehemiasz
... f. Dowódca, który zdobył Kanaan.	8) Estera
— g. Początek Królestwa Izraelskiego.	
... h. Historia Judy i Izraela.	

7 Druga grupa ksiąg Starego Testamentu jest nazywana „Księgami historycznymi”, ponieważ mówi o historii

- Moabu i Babilonu
- Kanaanu i Egiptu.
- Judy i Izraela.

- 8** Trzy ostatnie księgi historyczne opowiadają o Bożej ochronie Żydów podczas ich niewoli i powrotu z Babilonu. Są to:
- Ezdrasz, Nehemiasz i Estera.
 - 1 i 2 Samuela i 1 Królewska.
 - Jozue, Sędziowie i Rut.
- 9** Ezdrasz wykonał ważną pracę
- kompletując razem księgi Starego Testamentu, które zostały przez to zachowane.
 - pisząc Pentateuch, czyli pięć ksiąg Prawa.
- 10** Porównaj pierwszych 5 rozdziałów 1 Królewskiej z pierwszymi 5 rozdziałami z 1 Kronik. Która księga zawiera więcej rodowodów czyli rejestrów rodzin i ich przodków?
- 1 Królewska
 - 1 Kronik

Poezja

Cel 4. Poznaj wyróżniające cechy każdej z ksiąg poetyckich.

Wiele ksiąg Biblii zawiera poetyckie urywki. Jednak tylko pięć ksiąg Biblii zostało zaliczonych do ksiąg poetyckich.

Księga *Joba* jest dramatycznym poematem o cierpieniu sprawiedliwego człowieka, którego wiara została na końcu wynagrodzona. Uważa się, że jest to najstarsza księga Biblii.

Psalmy są hymnami (pieśniami) i modłowaniami Biblii. Te wiersze zostały zebrane i były używane przez Izraelitów do

uwielbiania Boga. Choć Dawid i inni przywódcy napisali dużo Psalmów, to jednak autorzy wielu z nich są nieznanymi.

Salomon, syn Dawida, trzeci kolejny król Izraela był najmądrzejszym człowiekiem, jaki kiedykolwiek żył. Napisał i zebrał *przypowieści*, by nauczyć młodych ludzi jak postępować i żyć szczęśliwie. Jest to jedna z „ksiąg mądrości”

Księga Kaznodziej Salomona jest świadectwem o tym, jak pustym jest życie bez Boga. Przyjemność, bogactwo, osiągnięcia i władza nie mogą dać pełnej satysfakcji. Człowiek został stworzony, by służyć Bogu.

Księga Pieśni nad Pieśniami jest jak opera, lub pieśń dramatyczna. Opisuje miłość pomiędzy panną młodą i panem młodym, symbolizując w ten sposób Bożą miłość do jego ludu.

Hebrajska poezja często różni się od poezji innych narodów zarówno w stylu, jak i w strukturze. Żeby poznać jednak jej piękno, wcale nie musi naśladować wzorów, które są nam bliskie. Przez nią widzimy, jak Bóg okazywał miłość swemu ludowi i jak w odpowiedzi lud ten zwracał się do Niego.

ZADANIE DLA CIEBIE

11 Zrobimy ponownie ćwiczenie z dopasowaniem tak, jak to miało miejsce w poprzednich ćwiczeniach. Napisz przed każdym opisem numer nazwy księgi, która mu odpowiada.

... a Bóg kocha swój lud tak,
jak oblubieniec kocha
swoją oblubienicę.	1) Job
2) Psalmi
3) Przypowieści
... b Hebrajski śpiewnik.	4) Kaznodzieja
... c Uczy młodych ludzi jak żyć	5) Pieśni rad
... d Dlaczego sprawiedliwy
cierpi.	Pieśniami
... e Pustaż życia bez Boga.	

Więksi prorocy

Cel 5: Poznaj główny temat każdego z Większych Proroków.

Gdy Bóg chciał porozumieć się ze swoim ludem, często używał do tego wybranych ludzi - proroków. Prorocy ogłaszali Boże przesłanie wypowiadając je lub przekazując na piśmie.

Księgi zaliczane do tej grupy są nazywane Więszymi Prorokami ze względu na ich objętość oraz długą służbę i wielki wpływ tych proroków.

Izajasz był zarówno księciem w Izraelu, jak i wielkim prorokiem, który żył w czasie, gdy Babilon stawał się wielkim imperium. Przepowiedział niewolę Żydów, ale także przyniósł poselstwo nadziei. Izajasz przepowiedział 700 lat wcześniej narodzenie Chrystusa z dziewicy, Jego śmierć za nasze grzechy i Jego zmartwychwstanie.

Jeremiasz także napisał o niewoli babilońskiej i przepowiedział, że po 70 latach Żydzi wrócą do swojej ojczyznej ziemi. Dekret Cyrusa pozwolił im wrócić do Palestyny tak, jak przepowiedział to Jeremiasz (Jeremiasz 25:11).

Jeremiasz widział, że wiele proroctw dotyczących zniszczenia Jerozolimy wypełniło się. Opisał to w pięciu pełnych żaloby rozdziałach nazwanych *Trenami*.

Ezechiel był „Więszszym Prorokiem” na wygnaniu. Prorokował Żydom podczas ich siedemdziesięcioletniej niewoli w Babilonie.

Daniel, niewolnik, hebrajski książę został namiestnikiem Imperium Babilońskiego. Dokładność jego przepowiedni o powstaniu i upadku różnych imperiów jest zdumiewająca. Wiele z nich już się wypełniło, a niektóre wypełniają się w naszych czasach.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 12** Który Większy Prorok żył 700 lat przed Chrystusem i przepowiedział wiele szczegółów z Jego życia, które się wypełniły?
- a) Izajasz
 - b) Jeremiasz
 - c) Ezechiel
 - d) Daniel
- 13** Choć jest to księga poetycka, nie jest zaliczana do grupy poezji i opowiada o zniszczeniu Jerozolimy. Jaka to księga?
- a) Przypowieści
 - b) Kaznodzieja
 - c) Jeremiasz
 - d) Treny

Wybierz odpowiedzi, które najlepiej pasują do powyższych opisów.

- 14** Prorokami, którzy byli w niewoli babilońskiej i zwracali się do uprowadzonych Żydów byli:
- a) Izajasz i Jeremiasz
 - b) Ezechiel i Daniel
 - c) Ozeasz, Joel i Amos
 - d) Jeremiasz

- 15** Niewolnik, który był księciem i został namiestnikiem to:
- Izajasz
 - Jeremiasz
 - Daniel
- 16** Połącz protoctwa po lewej stronie z prorokiem, który je wypowiedział.
... a. Narodzenie Chrystusa z dziewicy	1) Jeremiasz
... b. Powstanie i upadek różnych imperiów	2) Izajasz
... c. 70 lat niewoli babilońskiej	3) Daniel

Prorocy Mniejsi

Cel 6. Wymień jedną wyróżniającą cechę każdego Proroka Mniejszego.

Dwanaście ksiąg Proroków Mniejszych nie jest objętością równych nawet Księdze Izajasza. Jednak prorocy mniejsi kochali Boga i odważnie przekazywali Jego przesłanie ludziom, którzy często byli wobec Boga obojętni lub zburzeni. Pierwszych dziesięciu proroków mniejszych żyło przed niewolą, pozostali żyli po powrocie Żydów do ich ojczyznej ziemi. Każda księga nosi imię swojego autora.

Ozeasz głosił o miłości Boga do Jego ludu, przyrównując ją do miłości męża do niewiernej żony. *Ozeasz* ilustruje to przez przebaczenie niewiernemu partnerowi.

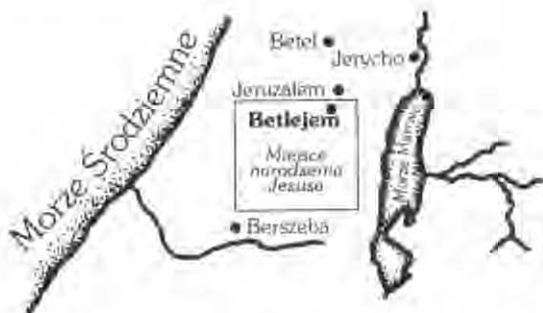
Joel prorokował o wylaniu Ducha Świętego, co wypełniło się w dniu Zielonych Świąt i o charyzmatycznym przebudzeniu w dniach ostatnich.

Amas był pasterzem, którego Bóg posłał, by głosił poselstwo przeciwko społecznej niesprawiedliwości. Ostrzegał ludzi przed nadchodzącym sądem z powodu grzechu.

Abdiasz prorokował o sądzie dla ziemi edomskiej. Jego księga jest najkrótszą w Starym Testamencie. Bardzo mało wiemy o samym proroku.

Bóg posłał *Jonasza* z misją do Niniwy, lecz on próbował uciec na statku do innego miasta. Po tym, jak został połknięty przez wielką rybę, pokutował i został wyratowany, co sprawiło, że stał się posłuszny Bogu.

Micheasz żył w tym samym czasie, co Izajasz i Ozeasz. Prorokował o zniszczeniu narodu żydowskiego. Dał także Izraelitom nadzieję na przyszłość. Przepowiadał o Zbawicielu, a w 5 rozdziale i 2 wierszu jego księgi nawet wymienia miasto, w którym urodzi się Jezus.

Nabim prorokował o zniszczeniu wielkiego miasta, Niniwy, które upamiętało się, gdy Jonasz zwiastował mu Słowo. lecz ludzie znówu powrócili do swoich niegodziwości i Bóg ponownie zapowiedział, że zniszczy miasto.

Habakuk i *Sofoniasz* ostrzegali przed narodową klęską i niewolą, jeżeli ludzie nie będą pokutować. Lud jednak przyłgnął do swoich grzechów i został uprowadzony do niewoli do Babilonu.

Po powrocie z Babilonu do Palestyny Bóg użył *Aggeusza* i *Zachariasza*, by zachęcić Żydów do odbudowy świątyni.

Malachiasz, ostatni z proroków Starego Testamentu, żył 400 lat przed narodzeniem Jezusa Chrystusa. Przeczytaj w Księdze Malachiasza 3:8-12 Słowo na temat dziesięciny.

Tak więc kończy się zapis Bożego działania w stosunku do Jego ludu w czasie Starego Przymierza. Równocześnie oczekiwano na przyjście Mesjasza i nastanie Nowego Przymierza.

ZADANIE DLA CIEBIE

17 Przeczytaj opisy po lewej stronie i napisz przed każdym z nich numer odpowiadającego im proroka.

a) Sąd nad Eblonem	1) Ozeasa
b) Głosił Niniwie	2) Joel
c) Miłość Boga	3) Amos

... d Społeczna
niesprawiedliwość	4) Abdiasz
... e Duch Święty	5) Jonasz i Nahum
... f Miejsce narodzenia
Chrystusa	6) Micheasz
... g Przesłanie o dziesięcinie	7) Habakuk i Sofoniasz
... h Narodowa klęska
i niewola	8) Aggeusz i Zachariasz
... i Odbudowa świątyni	9) Malachiasz

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

1 a 4	d 5
b 1	e 2
c 3	
10 b) 1Kronik	
2 pięć	
dwanaście	
11 a 5) Pieśń nad Pieśniami	d 1) Job
b 2) Psalmi	e 4) Kaznodzieja
c 3) Przypowieści	
3 a I Mojżeszowa	d IV Mojżeszowa
b II Mojżeszowa	e V Mojżeszowa
c III Mojżeszowa	
12 a) Izajasz	

- 4 a 2) II Mojżeszowa
b 3) III Mojżeszowa
c 1) I Mojżeszowa
d 4) IV Mojżeszowa
e 5) V Mojżeszowa
- 13 d) Treny
- 5 a) prawa dla Bożego ludu
c) dziesięć przykazań
d) instrukcje dla Lewitów
- 14 b) Ezechiel i Daniel
- 6 a 8) Estera
b 3) Rut
c 2) Sędziowie
d 6) Ezdrasz
e 7) Nehemiasz
f 1) Jozue
g 4) 1 i 2 Samuela
h 5) 1 i 2 Królewska ; 1 i 2 Kronik
- 15 c) Daniel
- 7 c) Juda i Izrael
- 16 a 2) Izajasz
b 3) Daniel
c 1) Jeremiasz
- 8 a) Ezdrasz, Nehemiasz, Estera
- 17 a 4) Abdiasz
b 5) Jonasz i Nahum
c 1) Ozeasz

- d 3) Amos
- e 2) Joel
- f 6) Micheasz
- g 9) Malachiasz
- h 7) Habakuk i Sofoniasz
- i 8) Aggeusz i Zachariasz

9 a) Zebranie razem ksiąg Starego Testamentu.

Teraz, kiedy przerobiłeś pierwsze cztery lekcje jesteś gotowy, by odpowiedzieć na pytania z pierwszej części „Sprawozdania studenta”. Powtórz lekcje 1 - 4, a następnie wypełnij zgodnie z instrukcją „Arkusz odpowiedzi nr 1”. Prześlij go na adres podany na ostatniej stronie „Sprawozdania studenta” lub na adres podany w podręczniku na odwrocie strony tytułowej.

TWÓJ NOTATNIK

Lekcja

5

Księgi Nowego Testamentu

Gdy był pisany Nowy Testament, sytuacja Żydów była inna od przedstawionej w Starym Testamencie. Czasy starotestamentowych proroków minęły, a sprawy duchowe były dla wielu ludzi obojętne. Żydzi wraz z częścią Europy i resztą Bliskiego Wschodu znaleźli się pod rzymską okupacją. Choć był to dla nich trudny okres i pragnęli wyzwolenia, to jednak obca władza oferowała pewne korzyści. Silna rzymska armia dbała o to, by drogi handlowe były bezpieczne, a rozwój ówczesnej komunikacji powodował, że grecka kultura ze swoją muzyką i sztuką rozprzestrzeniała się na całe imperium.

To nie był przypadek, że właśnie w tym czasie Bóg posłał swojego Syna na ten świat. Język grecki, w którym była przekazywana ewangelia, był powszechnie używanym językiem, a Rzymianie zapewniali wolność i ochronę w rozprzestrzanianiu ewangelii.

Nowy Testament opisuje życie Jezusa Chrystusa i początek chrześcijaństwa. Jego księgi zawierają naukę i obietnice dla wszystkich wierzących, proroctwa dotyczące przyszłości i nadzieję życia wiecznego z Chrystusem. Jestem przekonana, że

Proroctwa

Historia

Ewangelie

Listy

kiedy zaczniesz się uczyć o tych księgach, zapragniesz je czytać, by przez nie poznać prawdę,

W tej lekcji będziesz się uczyć...

Podział ksiąg.

Wyjaśnienie podziału.

Ta lekcja pomoże ci...

- * Poznać autorów Nowego Testamentu i to, co oni napisali.
- * Zrozumieć, że głównym przesłaniem Nowego Testamentu jest życie i nauczanie Jezusa Chrystusa.

Podział ksiąg

Cel 1. *Poznaj podział ksiąg Nowego Testamentu na grupy.*

W lekcji 1 nauczyliśmy się, że księgi Starego Testamentu dzieli się na 5 grup. Księgi Nowego Testamentu dzieli się także na 5 grup. Nazwy tych grup jest łatwo zapamiętać używając tej samej metody, co przy podziale ksiąg Starego Testamentu.

Nowy Testament zawiera 27 ksiąg, które dzieli się następująco:

Ewangelie

Mateusz
Marek
Łukasz
Jan

Historia

Dzieje Apostolskie

Listy ogólne

Jakuba
1 i 2 Piotra
1, 2 i 3 Jana
Judy

Listy Pawła

Rzymian
1 i 2 Koryntian
Galacjan
Efezjan
Filipian
Kolosan
1 i 2 Tesaloniczan
1 i 2 Tymoteusza
Tytusa
Filemona
Hebrajczyków

Proroctwo

Objawienie

ZADANIE DLA CIEBIE

1 Uzupełnij poniższe wyrazy

Podział ksiąg**Ilość ksiąg**

Ew	4 księgi
Hi	1 księga
L Pawła	14 ksiąg
L Ogólne	7 ksiąg
Ob	1 księga
	<hr/>
Razem	27 ksiąg

Wyjaśnienie podziału

Ewangelie

Cel 2: *Poznaj różnice w przedstawieniu Chrystusa w każdej z Ewangelii.*

Mateusz, Marek, Łukasz i Jan opisali życie Jezusa w Ewangeljach, które noszą imię każdego z nich. Czasem są nazywane Czterema Ewangeliami. Każdy z nich patrzy z innego punktu widzenia i na co innego kładzie nacisk.

Mateusz przedstawia Jezusa jako Króla i Mesjasza. Cytuje starotestamentowe proroctwa dotyczące Mesjasza (tak na-

zywali Żydzi oczekiwanego króla (lub wyzwoliciela) i pokazując wypełnienie się w osobie Jezusa Chrystusa.

Marek pisze do Rzymian, którzy zazwyczaj nie znali Pisma. Jego ewangelia zawiera dynamiczną akcję i przedstawia Jezusa jako Sługę Boga.

Lukasz, który był lekarzem, napisał ewangelię dla greckich przyjaciół. Podkreśla pełne człowieczeństwo Chrystusa, przedstawiając Go jako Syna Człowieczego.

Jan prezentuje dowody na to, że Jezus jest Synem Bożym, a ci którzy w niego wierzą mają życie wieczne.

Pierwsze trzy ewangelie są nazywane „synoptycznymi”, ponieważ dają zgodny ze sobą i pełny obraz życia Jezusa. Są podobne do siebie w zawartości wydarzeń, które przedstawiają. Jan nie opisuje wyłącznie życia Jezusa, lecz kładzie nacisk na Jego wypowiedzi i nauczanie.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 2 Ewangelia, która cytuje wiele proroctw by pokazać, że Jezus jest obiecany królem, to Ewangelia według:
 - a) Mateusza
 - b) Marka
 - c) Łukasza
 - d) Jana
- 3 Przeczytaj Łukasz 11-4. Łukasz opisał to, co napisał na:
 - a) pogłoskach lub herezji.
 - b) osobistych przeżyciach.

- c) dokładnym zbadaniu faktów i rozmowie z naczynymi świadkami.
- d) powstających legendach i tradycji.

4 Marek umieścił w Ewangeliu przez niego napisanej:

- a) prorocтва ze Starego Testamentu.
- b) kazania Jezusa.
- c) dynamiczną akcję działalności Jezusa.
- d) dowody boskości Jezusa.

5 Przeczytaj Jan 20:30-31. Jan wyjaśnia, że napisał tę Ewangelię, aby czytelnicy uwierzyli w Jezusa jako:

- a) doskonałego człowieka i poszli za Jego przykładem.
- b) Syna Bożego i mieli w Nim życie wieczne.

6 Łukasz głównie podkreśla, że Jezus jest:

- a) Synem Człowieczym.
- b) Żydowskim Mesjaszem.
- c) Synem Bożym.
- d) Królem, który wkrótce przyjdzie.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Historia

Cel 3. *Poznaj główne przesłanie Dziejów Apostolskich*

Łukasz napisał Księgę *Dziejów Apostolskich* by pokazać, w jaki sposób Chrystus posłał Ducha Świętego i dalej kontynuował pracę na ziemi po tym, jak został wzięty do nieba.

Apostoł oznacza „posłany”. Dzieje Apostolskie mówią o tym, jak uczniowie posłani przez Pana zanieśli ewangelię ówczesnemu światu.

Jedną z głównych postaci Księgi Dziejów jest Paweł. Był apostołem pogan - ludzi, którzy nie byli Żydami. Łukasz brał z nim udział w niektórych podróżach misyjnych i opowiada o fascynujących przygodach, które ich spotkały. Przedstawia jak Duch Święty użył Pawła do założenia chrześcijańskich zborów w wielu krajach.

Kluczowy wiersz tej księgi to Dzieje Apostolskie 1:8. Ten wiersz powinni chrześcijanie znać na pamięć.

„Ale weźmiecie moc Ducha Świętego, kiedy zstąpi na was, i będziecie mi świadkami w Jerozolimie, i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi” (Dzieje Apostolskie 1:8).

ZADANIE DLA CIEBIE

7 Tytuł „Dzieje Apostolskie” oznacza dziecię:

- a) następców.
- b) posłanych.
- c) reprezentantów.
- d) przywódców.

8 Uzupełnij poniższe zdanie:

Lekarz imieniem towarzyszył Pawłowi w jego podróżach misyjnych do

9 Głównym przesłaniem Dziejów Apostolskich jest:

- a) nawrócenie przez Pawła wszystkich pogan.
- b) Łukasz jako lekarz-misjonarz.
- c) Duch Święty świadczący w Jerozolimie.
- d) Duch Święty dający moc do świadczenia.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Listy Pawła

Cel 4. Opisać znaczenie listów i poznać dlaczego są one ważne.

Trzydzieści lub czterdzieści listów Pawła napisane zostały przez niego do zborów, które w większości sam założył. List do Hebrajczyków nie jest podpisany, więc nie możemy definitywnie stwierdzić, że został przez niego napisany. Niektórzy uczeni uważają jednak, że jest on jego autorstwa, więc włączamy dla potrzeb tej książki List do Hebrajczyków do listów Pawła.

Rzymian

1 i 2 Koryntian

Galacjan

Efezjan

Filipian

Kolosan

1 i 2 Tesaloniczan

1 i 2 Tymoteusza

Tytusa

Pilemona

Hebrajczyków

Ponieważ wtedy nie znano druku, listy przekazywano od zboru do zboru. Prawdopodobnie w każdym z nich członkowie zboru robili kopie listu, by go przechować i czytać.

List do *Rzymian* został nazwany „katechą chrześcijańskiej doktryny” ze względu na jasne i bezpośrednie wypisanie zbawienia. Jego tematem jest osprawiedliwienie przez wiarę.

Do zboru, który założył w Koryncie, Paweł napisał 1 i 2 List do *Koryntian*. Oba listy są na temat problemów doktrynalnych i własnego życia wierzących.

List do *Galacjan* porusza ten sam temat co Rzymian: osprawiedliwienie przez wiarę. Podkreśla, że nikt nie może zbawić siebie przez dobre uczynki, lecz może być zbawiony tylko przez wiarę w Jezusa Chrystusa.

Gdy za głoszenie ewangelii Paweł znalazł się w więzieniu, napisał listy do *Efezjan*, *Filipian* i *Kolosan*. Są one też nazywane „listami więziennymi” i mówią, w jaki sposób prowadzić życie chrześcijańskie.

Listy do *Tesaloniczan* traktują o wydarzeniach poprzedzających powtórne przyjście Jezusa na ziemię. Możesz o tym przeczytać w 1 Tesaloniczan 4:13-18.

Cztery listy Pawła są skierowane do konkretnych osób. Dwa listy do *Tymoteusza* oraz list do *Tytusa* są szczególnie pomocne dla pastorów: Paweł, krótko przed złożeniem swojego życia w ofierze za sprawę głoszenia Chrystusa, napisał swój drugi list do Tymoteusza, wzywając go, by był wierny w Bożej służbie. Przeczytaj 2 Tymoteusza 4:5-8.

Onazym, zbiegły niewolnik Filemona, nawrócił się, gdy przebywał wraz z Pawłem w więzieniu. Paweł napisał do

Pilemona list prosząc go, by przebaczył Oniezymowi i przyjął go jak brata w Chrystusie.

Kluczowym słowem Listu do *Hebrajczyków* jest słowo „lepszyc”. List ten, skierowany do hebrajskich chrześcijan, przypomina im, że nowe przymierze jest lepsze niż stare. Pokazuje, w jaki sposób symboliczne obrzędy i ofiary składane według zakonu wskazywały na Jezusa, który stał się naszym arcykapłanem i doskonałą ofiarą za nasze grzechy.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 10** Zakreśl literę przed właściwym uzupełnieniem zdania.
Pisemne przesłanie do zboru to:
- a) doktryna.
 - b) list.
 - c) kopia.
- 11** Główny temat każdego listu jest podany po lewej stronie. Napisz przed każdym z nich numer księgi lub ksiąg, które mu odpowiadają.
... a Prowadzenie chrześcijańskiego życia.	1) Rzymian i Galacjan
2) Efezjan, Filipian
i Kolosan
... b Jezus jako nasz arcykapłan.	3) 1 i 2 Tesaloniczan
... c Usprawiedliwienie przez wiarę.	4) 1 i 2 Tymoteusza
i Tytusa

- ... d Jezus powracający na ziemię.
- e Przebaczenie dla niewolnika.
- f Jak pastor powinien prowadzić swoją służbę.
- 5) Filemona
- 6) Hebrajczyków

12 Zakreśl literę przed każdym prawidłowym uzupełnieniem następującego zdania. Listy Pawła są ważne, ponieważ:

- a) dają rady wierzącym.
- b) mówią jak można zostać zbawionym.
- c) mówią jak żyli prorocy.
- d) zawierają jasne nauczanie doktryny.
- f) przekazują pastorom i wiernym, w jaki sposób mają wykonywać swoją służbę.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Listy ogólne

Cel 5. Podaj główny temat nauczania każdego z listów ogólnych.

W listach Pawła są podane imiona osób, do których były adresowane, natomiast listy ogólne są zatytułowane imionami tych, którzy je pisali.

Jakub, który napisał księgę noszącą jego imię, był pastorem zboru w Jerozolimie i był prawdopodobnie bratem Jezusa.

Jakub naucza, że prowadzenie życia wiary w Chrystusa będzie przynosić dobre uczynki. Nasze uczynki nie zbawiają nas, lecz jeżeli zostaliśmy zbawieni, to będziemy robić to, co najlepsze dla Boga i Jego ludu.

Listy *Piotra* zawierają zachętę dla cierpiących chrześcijan. Przypominają, że Pan powróci pewnego dnia i wynagrodzi ich wierność.

Jan, umiłowany uczeń, żył najdłużej z dwunastu apostołów. Napisał Ewangelię i trzy listy, które noszą jego imię. Boża miłość, która sprawia, że kochamy jedni drugich, jest tematem przewodnim wszystkich jego pism. Napisał także *Objawienie*, księgę, która pokazuje Chrystusa jako Króla królów i Pana panów.

Ostatni z listów był napisany przez *Judę*, który był bratem Jakuba i prawdopodobnie bratem Jezusa. Ostrzega w swoim liście czytelników przed fałszywymi naukami i mówi o powrocie Jezusa, by sądzić świat.

ZADANIE DLA CIEBIE

13 Jaki jest główny temat każdego z poniższych listów?

Jakuba

1 i 2 Piotra

1, 2 i 3 Jana

Judy

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Proroctwo

Cel 6. Poznać ogólnie treść i wartości przekazywane przez Księgę Objawienia.

Księga Objawienia jest nazywana także Apokalipsą, ponieważ odkrywa przyszłość. Jej symboliczne wizje są podobne do tych, które znajdują się w Księdze Daniela. Jan, autor Objawienia, był człowiekiem, który w swojej starości znalazł się na wygnaniu na wyspie Patmos. Tam otrzymał wizję dni ostatecznych, nieba i nadejścia Bożego Królestwa.

Chociaż Jan poznał Jezusa podczas jego ziemskiej służby, to teraz jednak zobaczył Go, jako wszechmogącego Zbawcę, który posiada wszelką władzę (Obj. 1:18).

Objawienie Chrystusa na wyspie Patmos stało się dla Jana wejściem do nieba. Podobnie dzisiaj wnosi ono światło tam, gdzie jest ciemność, przynosi radość w nasze życie i daje nadzieję w świecie pełnym zamieszania.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 14** Zakreśl literę przed właściwym uzupełnieniem następującego zdania. W objawieniu z wyspy Patmos
- a) przyszłość stała się znana.
 - b) Jan nie widział żadnego promyka nadziei.
 - c) Jan zobaczył wizje dni ostatecznych.
- 15** Dwie księgi, które bardzo podobnie przedstawiają światowe konflikty, działanie Antychrysta i ostateczny triumf Chrystusa to:
- a) Izajasz i 1 Piotra
 - b) Daniel i Objawienie
 - c) Ezechiel i Objawienie
- 16** Przeczytaj z Księgi Objawienia następujące rozdziały: 1, 21, 22. Co odczuwasz, gdy czytasz te rozdziały? Czy jesteś poruszony, gdy myślisz o tym, że Jezus wkrótce powróci? Czy modlitwa Jana w rozdziale 22 i wierszu 22 jest także twoją modlitwą? Módl się, by Bóg pomógł ci zawsze o tym pamiętać podczas twojego życia i pracy dla Niego.

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

- 1 Ewangelie
 - Historia.
 - Listy Pawła.
 - Listy Ogólne.
 - Proroctwo.
- 9 d) Duch Święty da moc do świadczenia.
- 2 a) Mateusz.
- 10 b) list.
- 3 c) dokładnym zbadaniu i rozmowie z naocznymi świadkami.
- 11 a) 2) Efezjan, Filipian i Kolosan
 - b) 6) Hebrajczyków
 - c) 1) Rzymian i Galacjan
 - d) 3) 1 i 2 Tesaloniczan
 - e) 5) Filemona
 - f) 4) 1 i 2 Tymoteusza i Tytusa
- 4 c) dynamiczną akcję działalności Jezusa.
- 12 a) dają rady wierzącym.
 - b) mówią, jak można zostać zbawionym.
 - d) zawierają jasne nauczanie doktryn.
 - f) przekazują pastorom i wiernym, w jaki sposób mają wykonywać swoją służbę.
- 5 b) Syna Bożego i mieli w Nim wieczne życie.

13 Sprawdź swoje odpowiedzi powracając do opisu każdej księgi.

6 a) Syn Człowieczy.

14 a) przyszłość stała się znana.

c) Jan zobaczył wizję dni ostatecznych.

7 b) posłanych.

15 b) Daniel i Objawienie.

8 Łukasz, poganie.

16 Twoje odpowiedzi.

TWÓJ NOTATNIK

Lekcja

6

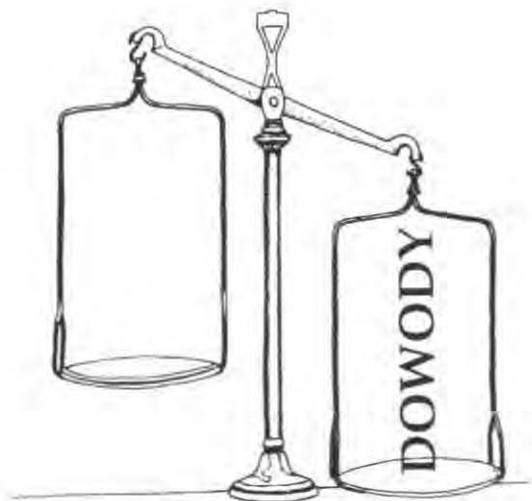
Czy Biblia jest rzeczywiście Słowem Bożym?

Każdy chrześcijanin z pewnością spotka się z pytaniem: „Skąd wiesz, że to, co mówi Biblia jest prawdą?”

To nie jest nowe pytanie. Pierwsze kuszenie człowieka rozpoczęło się od ataku na Boże Słowo. Diabeł w postaci węża powiedział do Ewy: „Czy rzeczywiście Bóg powiedział...?” (JM 3:1). Diabeł ciągle podsusza te same wątpliwości: „Czy rzeczywiście Bóg tak powiedział?”

Słowo Boże jest naszą obroną przed diabłem. Gdy Jezus był kuszony na pustyni, to Słowem Bożym dawał odpór atakom nieprzyjaciela. Także my używamy Bożego Słowa, gdy chcemy pomóc sobie: przepełnionej wątpliwościami i strachem. Tym, którzy przychodzą z pytaniami o wskazanie właściwej drogi, dajemy odpowiedź z Bożego Słowa: „Zawsze gotowi do obrony przed każdym, domagającym się od was wytłumaczenia się z nadziei waszej, lecz czytacie to z łagodnością i szacunkiem” (1Piotra 3:15/16).

W ostatnich dwóch lekcjach poznaliśmy to, o czym mówią księgi Biblii. Teraz znajdziemy odpowiedź na pytanie: „Dlaczego wierzymy, że jest to prawda?”

W tej lekcji będziesz się uczyć...

- Działanie Biblii.
- Różnorodność i jedność Biblii.
- Nieomyślność Biblii.
- Odkrycia dotyczące Biblii.
- Doskonałość Biblii.
- Imię autora Biblii.
- Spełnienie proroctwa Biblii.
- Usunięcie alternatyw w Biblii.
- Przetrawianie Biblii.

Ta lekcja pomoże ci ...

- * Odpowiedzieć, dlaczego Biblia jest Słowem Boga.
- * Poznać, że Biblia zawiera prawdę, która odnosi się do twojego życia.

Słowo *dowód* znaczy dowieść lub jasno pokazać. Będziemy rozpatrywać dziewięć spośród wielu dowodów, które wykazują, że Biblia jest Bożym Słowem.

Działanie Biblii

Cel I. *Poznaj, że Boże Słowo sprawia przemianę życia człowieka, co świadczy o Bożym autorstwie Biblii.*

Nadnaturalne *działanie* Biblii jest dowodem jej Nadnaturalnego pochodzenia. Wypełnianie się zawartych w niej obietnic dowodzi, że są one autentyczne i prawdziwe.

Cudowne uzdrowienia, uwolnienia z nałogu alkoholu i narkotyków, przemienione życie ludzi i miliony odpowiedzi na modlitwy wiary w obietnice Biblii przekonują nas, że są to Boże obietnice.

Pewien ateista zaprosił do dyskusji ewangelistę. Ewangelista przyjął zaproszenie pod warunkiem, że będzie mógł przyprowadzić 100 osób, które zaświadczą, w jaki sposób przez Boże Słowo zostało zmienione ich życie. W zamian ateista miał przyprowadzić również 100 osób, które by opowiedziały, jak ateizm zmienił ich życie. Dyskusja się nie odbyła, ponieważ ateista nie był w stanie spełnić tego warunku.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 1** Badania przeprowadzone w Brazylii wykazują, że w rodzinach, które są chrześcijańskie od dwóch pokoleń jest więcej jedności i stabilizacji ekonomicznej niż w rodzinach niechrześcijańskich. Na podstawie tego faktu zakresł właściwe uzupełnienie następnego zdania. Zmiana życia na lepsze poprzez Biblię wskazuje, że jest ona:
- a) Boża księga, przez którą działa Bóg.
 - b) sprytnym oszustwem, przez które ludzie są zwodzeni.
 - c) książką psychologiczną na wysokim poziomie.

Różnorodność i jedność Biblii

Cel 2. *Opisz, na czym polega różnorodność i jedność Biblii*

Wyobraź sobie 40 różnych osób piszących Biblię: doktorzy prawa i nauk medycznych, rybacy, królowie, rolnicy, poręci, żołnierze, biznesmeni i pasterze. Pisali na przestrzeni 1600 lat – od Mojżesza, który napisał Pierwszą około 1500 lat przed Chrystusem do Jana, który napisał Objawienie około 100 lat po narodzeniu Chrystusa. Różnorodność środowisk i zainteresowań, długi okres czasu i różne miejsca zamieszkania biblijnych pisarzy, mogły stanowić trudność nie do pokonania, by osiągnąć jedność i harmonię wszystkich ich ksiąg.

Lecz Biblia charakteryzuje się jednością. Jedność tematu i harmonia nauczania, przy tak wielkiej różnorodności pisarzy,

jest dowodem na to, że ich inspiracja pochodziła z tego samego źródła - od Boga.

ZADANIE DLA CIEBIE

2 Zakreśl właściwe uzupełnienie poniższego zdania. Zarówno słowo *różnorodność* jak i *jedność* odnoszą się do Pisma Świętego, ponieważ

- a) Księga ta była inspirowana przez jedną osobę - Boga.
- b) jest ważne, by rozróżnić pomiędzy tematem a jednością.
- c) różni pisarze pisali na jeden temat.
- d) ludzie z różnych środowisk zazwyczaj myślą tak samo.

Nieomyślność Biblii

Cel 3. Poznaj dwa dowody pokazujące nieomyślność Biblii.

Nieomyślność Biblii lub brak błędów obejmuje również jej historyczną dokładność w opisie: wydarzeń, ludzi, miejsc, rodowodów, zwyczajów i sytuacji politycznych.

W miarę rozwoju nauki różne błędne idee są porzucane. Podręczniki muszą być zmieniane, lecz Biblii nie jest zmieniana. Jej pisarze byli narazeni na błędne wierzenia, które były popularne w tamtych czasach, jednak Bóg zachował ich od umieszczenia jakiegokolwiek błędu w Piśmie Świętym. Rady zawarte w Biblii są praktyczne także dzisiaj.

Chcesz nie na słowach osób myślących tak sama, to jednak Bóg zachował jej pisarzy od tego, by zaprzeczali sobie nawzajem.

Osoby, które zajmują się historią swojego celowo ukrywają winę swoich przywódców czy narodów. Lecz Biblia jest bezstronna i rzetelna, pokazuje fakty takimi, jakimi były. W Biblii opisano nie tylko prawość różnych ludzi, lecz także ich upadki i grzechy. Zostało to zapisane, abyśmy mogli się uczyć na błędach innych. Nieomyślność Biblii przejawia się w tym także, że niczego nie ukrywa.

ZADANIE DLA CIEBIE

3 Opisać historię narodu żydowskiego Biblii pokazując grzechy tego narodu i jego bohaterów oraz karę, jaką za nie musieli ponieść. To jest

- charakterystyczną rzeczą w opisach historii, ponieważ narody chcą usłyszeć prawdę o swoich upadkach;
- dowód nieomyślności Biblii pokazujący, że została ona napisana z Bożego punktu widzenia.

4 Jednym z dowodów nieomyślności Biblii jest to, że jej pisarze:

- a) zawarli w niej powszechne wierzenia swoich czasów;
- b) porównywali ją z innymi pismami by uniknąć błędów;
- c) byli prowadzeni przez Boga by nie pisać sprzeczności.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Odkrycia dotyczące Biblii

Cel 4. Poznaj, w jaki sposób naukowcy z różnych dyscyplin naukowych poznają rzetelność Biblii.

Archeolodzy, naukowcy zajmujący się starożytnymi kulturami, odkryli manuskrypty i pomniki, które dowodzą, że zapisy Biblii są prawdą.

Na przykład, człowiek imieniem Sargon wymieniony w Księdze Izajasza 20:1, był uważany przez krytyków Biblii za legendę. Jednak jego pałac został odkryty w 1843r. przez francuskiego archeologa. Izajasz 20:1 przedstawia historię, w której Sargon zdobywa miasto filistyńskie Asziod. Ta historia została odnaleziona w formie malowidła na murach pałacu Sargona.

Szydercy nie mogą się dłużej naszmiewać z historycznych opisów w Biblii, ponieważ zbyt wiele z nich zostało potwierdzonych przez archeologiczne odkrycia jako prawdziwe.

Filologia jest nauką o języku. Eksperti w tej dziedzinie mogą określić na podstawie pisowni słów w tekście, kiedy został on napisany. Używając tych metod filolodzy sprawdzili,

że proroctwa w Biblii zostały zapisane zanim wydarzyło się to, co przepowiadały. Na przykład zwoje z Morza Martwego dowodzą, że proroctwa o niewoli narodu izraelskiego zostały napisane przed ich spełnieniem.

Inni naukowcy także odkrywają, że Biblia mówi prawdę. Ludzie zajmujący się poszukiwaniem ropy naftowej korzystali z faktów podanych w Biblii. Lekarze zaczerpnęli wiedzę medyczną z zasad zdrowia i higieny, które zostały przekazane przez Boga narodowi izraelskiemu. Chrześcijanie nie są zaskoczeni, kiedy słyszą o nowych odkryciach, które potwierdzają prawdziwość Pisma Świętego, ponieważ wiedzą, że Biblia jest Słowem Bożym. Wiemy, że nie trzeba udowadniać jej prawdziwości, lecz dla wątpiących jest mnóstwo dowodów, które świadczą o jej autentyczności.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 5** Zakreśl literę przed wyrazami, które najlepiej uzupełniają poniższe zdanie. Autentyczność Biblii została także potwierdzona przez archeologów i filologów w ich
- a) dyskusjach.
 - b) spekulacjach.
 - c) odkryciach naukowych.
- 6** Przez lata filolodzy uważali, że wszystkie języki świata wywodzą się z czterech podstawowych języków. Później ich liczba została ograniczona do dwóch. Ich ostatni

wniosek nie powinien cię dziwić. Biorąc pod uwagę 1 Mojeszową 11:1, jak sądzisz, co odkryli?

.....

.....

Doskonałość Biblii

Cel 5. Poznaj przykłady moralnej doskonałości w Biblii.

Księga natchniona przez wszystkowiedzącego, świętego i kochającego Boga powinna przewyższać wszystkie inne książki w ich moralnym nauczaniu. Biblia jest właśnie taką księgą.

Historie w niej zawarte są przedstawione w prosty sposób i dlatego nawet dzieci chętnie je czytają. Jednocześnie świetni uczeni nie mogą w pełni objąć głębi prawd w nich zawartych. Jeżeli przeczytasz Biblię nawet 100 razy, to zawsze znajdziesz w niej coś nowego, czego nie widziałeś wcześniej. Bóg ciągle przemawia do ciebie przez swoją Księgę.

Prawa, które Moïzesz otrzymał od Boga, daleko przewyższają inne prawa tamtych czasów. Później wiele krajów oparło na nich swoje konstytucje pomimo tego, że już kilkadziesiąt lat wcześniej były one przekazane Izraelitom.

Literacka doskonałość Biblii jest uznawana przez uczonego (uniwersyteckiego). Nauka zawarta w przypowieściach, otucha płynąca z psalmów i rzetelność w zapisie historii, ciągle przemawiają do ludzi i stanowią przykład dobrej literatury.

Doskonałość Biblii tak bardzo przewyższająca wszystko to, co człowiek stworzył, prowadzi nas także do przekonania, że jej treść pochodzi z nadnaturalnego źródła.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 7 Które z poniższych cech wskazują na doskonałość Pisma Świętego?
- a) Nauczanie moralne przewyższające inne.
 - b) Precyzyjne w słowach opisy.
 - c) Odpowiednia dla każdego poziomu intelektualnego.
 - d) Piękna oprawa skórzana.
 - e) Prawa, które są aktualne dzisiaj.
 - f) Doskonałość literacka.

Autor Biblii

Cel 6. Poznaj przykłady dowodów zawartych w Biblii mówiących o tym, że Bóg jest naprawdę jej autorem.

Jeżeli poważna, godna zaufania katolicka podaje nazwisko jej autora to wierzymy, że on ją napisał. Biblia podaje Boga jako swojego rzeczywistego autora i mówi, w jaki sposób została przez Niego natchniona:

Drugi Tymoteusza 3:16 podaje: „*Cale Pismo przez Boga jest natchnione i pożyteczne do nauki, do wykrywania błędów, do poprawy, do wychowywania w sprawiedliwości...*”.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 8** Który z poniższych fragmentów Bożego Słowa podaje nam imię autora Biblii? Znajdź je w Biblii i przeczytaj każdy z nich.
- a) 2 Mojżeszowa 14:12
 - b) 5 Mojżeszowa 5:31
 - c) Malachiasza 4:1
 - d) 2 Tymoteusza 3:16
 - e) 2 Piotra 1:21
 - f) Objawienie 1:1

Sprawdź swoje odpowiedzi

Wypełnienie proroctw Biblii

Cel 7. Poznaj, w jaki sposób zostały przekazane proroctwa i wymień, jakie warunki muszą spełniać, by mogły być uważane za proroctwa od Boga.

Prorocy Biblii, jakby w filmie, widzieli i opisali powstanie i upadek imperiów, zniszczenie i odbudowę Jerozolimy i inne przyszłe wydarzenia. Te rzeczy, które widzieli i zapisali są proroctwami - przepowiednią tego, co się wydarzy w przyszłości. Wypełnienie tych proroctw wskazuje na Bożą inspirację.

Ale nie tylko wypełnienie proroctw wskazuje na Bożą inspirację. Biblijni prorocy byli bogobojnymi ludźmi, którzy przepowiadając przyszłość nigdy nie brali za to pieniędzy. Większość proroctw było ostrzeżeniem ludzi przed karą za ich złe postępowanie. Były w nich również obietnice mówiący o tym, że jeżeli zechcą ze swoich złych dróg, kara zostanie im darowana. Proroctwa te wypełniły się.

Nie tylko wypełnianie się proroctw jest dowodem Bożego natchnienia Biblii, ale także to, że zawsze ukazują człowiekowi Boga i wzywają do głębszej społeczności z Nim.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 9** Przeczytaj Abdiasza 1:1; Micheasza 1:1; Nahuma 1:1 i Habakuka 1:1;2:2. Autorzy tych ksiąg mówią, że ich proroctwa zostały im przekazane przez
- silne odczucie
 - wizje o tym, co stanie się w przyszłości, które przekazał im Bóg
 - analizę sytuacji i prawdopodobnych wydarzeń na świecie.
- 10** Każda para poniższych fragmentów Słowa mówi o proroctwie i o jego wypełnieniu. Przeczytaj je uważnie i zapisz w jednym krótkim zdaniu charakterystykę wydarzenia, o jakim mówią.

a 1 Mojżeszowa 41:25-32 i 1Mojżeszowa 41:53-54.

b Jeremiasz 25:11;29:10 i Ezdrasz 1:1

c Sędziów 13:5 i Sędziów 15:14-15.

- 11** Przeczytaj Mateusza 1:22; 2:4-6, 16-18; 4:12-16; 8:16,17; Izajasz 53; Dzieje 2:14-21,31; 3:18. Wiele proroctw o Mesjaszu wypełniło się w osobie Jezusa. Niektóre, dotyczące Kościoła, wypełniają się teraz, natomiast inne ciągle dotyczą przyszłości. Są pewne wymagania, którym muszą odpowiadać proroctwa, abyśmy mogli uznać je za natchnione przez Boga. Które z poniższych stwierdzeń odnosi się do proroctwa, które pochodzi od Boga?
- a Prorok powinien brać pieniądze za przepowiadanie przyszłości
 - b Proroctwo powinno się wypełnić.
 - c Prorok powinien być gorliwą, bogobożną osobą.
 - d Proroctwo musi być zgodne z Bożym charakterem.
 - e Proroctwo powinno skłaniać ludzi do szukania Boga.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Eliminacja alternatyw w Biblii

Cel 8. Wymień, dlaczego wierzymy, że Biblia jest natchniona przez Boga.

Jednym ze sposobów, by odkryć kto wykonał jakieś dzieło, jest przeanalizowanie wszystkich możliwości i eliminacja tych najbardziej nieprawdopodobnych. Są trzy możliwości określenia, kim byli pisarze Biblii.

1. Dobrzy, żli i zwiedzeni ludzie zapisali swoje własne pomysły.
2. Ludzie inspirowani przez szatana.
3. Ludzie inspirowani przez Boga.

Pisarze Biblii mówią o sobie, że zostali natchnieni przez Boga. Dobrzy ludzie nie powiedzieliby tego wiedząc, że to jest nieprawda. Mogliby to powiedzieć tylko wtedy, gdyby byli zwiedzeni albo w błędzie. Lecz mądrość, doskonałość i nieomyślność Biblii nie może pochodzić z niezrównoważonych i zwiedzionych umysłów.

Podobnie grzeszny człowiek nie mógłby stworzyć tak wzniosłych i wspaniałych rzeczy, jakie zawiera Biblia. Nie-mógłby również potępić swoich grzechów tak, jak Biblia to czyni.

Niemożliwość dokładnego przewidzenia przyszłości przez człowieka bez nadnaturalnej inspiracji, wyklucza go jako samogłaszającego się proroka. Tak więc dokładne wypełnianie się proroctw Biblii eliminuje możliwość, by mogły one pochodzić bezpośrednio od dobrych, złych czy zwiedzionych ludzi.

Biblia sprzeciwia się złu, potępia szatana i przepowiada jego ostateczną porażkę oraz karę. Szatan nie mógł inspirować pism Biblii, ponieważ nie mógłby pochwalać dobra i potępiać zła tak, jak to czyni Biblia.

Przez logiczną eliminację alternatyw dochodzimy do wniosku, że najbardziej prawdopodobnym jest możliwość, że pisarzami Biblii byli ludzie natchnieni przez Boga.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 12** Który z poniższych powodów sprawia, że wierzymy w Boże natchnienie Biblii?
- a Wzniosłe i wspaniałe treści mogą pochodzić od rzeczywistych ludzi, którzy nie są zwiedzeni.
 - b Uczciwi ludzie nie robią fałszywych założeń.
 - c Dokładne wypełnianie się proroctw biblijnych wskazuje na ponadnaturalną inspirację.
 - d Szatan nie mógłby inspirować pisarzy do tego, by go potępiali.

Przetrwanie Biblii

Cel 9. Opisz czynniki czasu, które potwierdzają autentyczność Biblii.

Niektóre części Biblii mają już przynajmniej 3500 lat. Nowsze części mają około 1900 lat. Jej przetrwanie pokazuje troskę Boga o jego Słowo.

Czas jest największym nieprzyjacielem książek. Stają się staroświeckie, tracą popularność a w końcu znikają. Lecz nie tak jest z Biblią. Fakt, że utrwiec już tyle lat i posiada rozwiązania problemów XX wieku, jest książką na czasie, która najlepiej się sprzedaje dowodzi, że rzeczywiście jest Bożym Słowem. Pomysłnie przeszła próbe czasu.

Wolter, francuski pisarz i filozof, powiedział, że w ciągu 100 lat jego dzieła będą czytane wszędzie, a Bible będzie można znaleźć tylko w muzeum. Jednak Biblia jest bardziej rozpowszechniona niż kiedykolwiek wcześniej.

Zadna książka nie była bardziej dokładnie kopiowana, tłumaczona i drukowana niż Biblia. W dawnych czasach, zanim wynaleziono druk, kopiała, jeżeli popełnił jeden błąd, musiał wyrzucić do kosza całą stronę i zaczynać pisać od nowa. Dzisiaj wielu uczonych ludzi pracuje nad każdym tłumaczeniem, aby mogło być dokładne i wolne od błędów.

Niektórzy królowie próbowali zniszczyć wszystkie egzemplarze Biblii w swoim państwie, a jej czytelników skazywali na śmierć. Krytycy bezlitośnie ją atakowali, lecz Biblia „przeżyła” swoich przeciwników. Piotr (24-25 mówi): *“Gdyż wszelkie ciało jest jak trawa, a wszelka chwasta jego jak kwiat trawy. Ale Słowo Pana trwa na wieki”*.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 13** Które z powyższych stwierdzeń wskazuje, że Biblia przetrwała próbę czasu?
- Jej rady są aktualne dzisiaj.
 - Jest najlepiej sprzedającą się książką od kilkuset lat.
 - Zazwyczaj jest oprawiona w skórę.
 - Nigdy nie może być zniszczona.

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

- a) Boża księga według której pracujemy.
- Powinieneś zaznaczyć wszystkie. Każdy z fragmentów Słowa mówi o tym, że Bóg jest jej autorem.
- a) księga była inspirowana przez jedną osobę - Boga.
c) różni pisarze, którzy pisali na jeden główny temat.
- b) wizja, którą dał im Bóg pokazując, co stanie się w przyszłości.
- b) jej nieomyślność wskazuje, że została napisana z Bożego punktu widzenia.
- a) Głód i ubóstwo w Egipcie.
b) Cynus popierał odrodzenie państwa żyłowskiego.

c Samson miał wybawić Izraelitów spod okupacji Efilistyńczyków.

4 c) byli zachowywani przez Boga, by nie pisać sprzeczności.

11 a Falsz

b Prawda

c Prawda

d Prawda

e Prawda

5 c) odkrycia naukowe

12 Powinieneś zaznaczyć wszystkie stwierdzenia, ponieważ wszystkie są prawdziwe.

6 Na początku wszyscy ludzie na świecie posługiwali się jednym językiem.

13 a Odnosi się do nas dzisiaj.

b Jest najlepiej sprzedającą się książką od setek lat.

d Nigdy nie może być zniszczona.

7 a Przewyższające nauczanie moralne

c Odpowiednie dla każdego poziomu intelektualnego

e Prawa odnoszące się do nas dzisiaj.

f Literacka doskonałość.

Jesteś teraz gotowy, aby wypełnić drugą część „Sprawozdania studenta”, dotyczącą lekcji 5-6. Powtórz sobie te lekcje, a następnie postępuj zgodnie z instrukcjami zawartymi w „Sprawozdaniu”. Wysyłając arkusz odpowiedzi do swojego instruktora, zapytaj go o możliwość studiowania innych kursów.

Słowo na zakończenie

Ta książka jest szczególna, ponieważ została napisana przez tych, którym na tobie zależy. Są to szczęśliwi ludzie, ponieważ znaleźli odpowiedzi na wiele pytań i problemów nurtujących każdego człowieka. Wierzą oni, że Bóg chce, aby podzielił się tymi doświadczeniami z innymi ludźmi. Wiedzą, że potrzebujesz dowiedzieć się o pewnych ważnych rzeczach, aby rozwiązać swoje problemy i znaleźć najlepszy dla siebie sposób życia.

Napisali oni tę książkę po to, aby ci o tych ważnych sprawach powiedzieć. Przekonasz się, że książka ta oparta jest na następujących podstawowych prawdach:

1. Potrzebujesz Zbawiciela. Przeczytaj Rzymian 3:23, Ezechiel 18:20.
2. Nie możesz sam siebie zbawić. Przeczytaj 1 Tymoteusza 2:5, Jan 14:6.
3. Bóg pragnie zbawienia świata. Przeczytaj Jan 3:16-17.
4. Bóg posłał Jezusa, który oddał życie, aby zbawić tych, którzy w Niego wierzą. Przeczytaj Galacjan 4:4-5, 1 Piotra 3:18.
5. Biblia pokazuje nam drogę zbawienia i uczy nas, jak wchodzić w chrześcijański życie. Przeczytaj Jan 15:5; 10:10, 2 Piotra 3:18.
6. Sam decydujesz o swoim wiecznym przeznaczeniu. Przeczytaj Łukasz 13:1-5, Mateusz 10:32-33, Jan 3:35-36.

Ta książka mówi ci o tym, jak zdecydować o swoim losie i jak wyrazić tę decyzję. Różni się od innych także dlatego, że masz możliwość skontaktowania się z tymi, którzy ją

przygotowali. Jeśli chcesz o coś zapytać lub wyrazić swoje uczucia i potrzeby, możesz do nich napisać

Na końcu książki powinna znajdować się karta zwana „Kartą decyzji”. Jeśli podjąłeś decyzję, wypełnij tę kartę i wyślij zgodnie z opisem. Otrzymasz wówczas dodatkową pomoc. Możesz wykorzystać tę kartę, aby o coś zapytać lub poprosić o modlitwę czy dodatkowe informacje. Jeśli nie ma takiej karty w tym egzemplarzu książki, napisz do instruktora ICI. Otrzymasz osobistą odpowiedź.

Gratulacje!

Ukończyłeś kurs. Mam nadzieję, że był dla ciebie bardzo pożyteczny! Pamiętaj, by wypełnić drugą część „Sprawozdania studenta” i przesłać instruktorowi arkusz odpowiedzi. Kiedy tylko otrzymamy oba arkusze odpowiedzi, sprawdzimy je i wyślemy tobie świadectwo lub następną książkę ICI.

O Biblii

**Adres biura ICI,
do którego powinno się wysłać
arkusz odpowiedzi:**

Warszawskie Seminarium Teologiczne (ICI)
ul. Wyborna 20
03-681 Warszawa
tel.: 022-805-0072

Website: <http://www.wst.edu.pl/>

Email: info.polish@globaluniversity.edu

WSKAZÓWKI

Po zapoznaniu się z lekcjami 1-4 będziesz gotowy, aby odpowiedzieć na pytania zawarte w pierwszej części tej wkładki. Swoje odpowiedzi zaznacz w arkuszu odpowiedzi nr 1.

Po zapoznaniu się z lekcjami 5-6 będziesz gotowy, aby odpowiedzieć na pytania zawarte w drugiej części tej wkładki. Swoje odpowiedzi zaznacz w arkuszu odpowiedzi nr 2.

Po wypełnieniu arkusza odpowiedzi prześlij go do instruktora ICL. Nie przesyłaj tego zeszytu.

Zapoznaj się z przykładami znajdującymi się na początku arkusza odpowiedzi. Przykłady te wyjaśniają, w jaki sposób wypełniać arkusz.

CZĘŚĆ 1
SPRAWOZDANIE STUDENTA
Pytania do lekcji 1-4

Przy każdym pytaniu upewnij się, czy numer znajdujący się w kółkach w arkuszu odpowiedzi odpowiada numerowi pytania w tej wkladce

PRAWDA LUB FAŁSZ

Poniższe stwierdzenia są prawdziwe lub fałszywe. Jeśli stwierdzenie jest

PRAWDZIWE – zaznacz kółko

FAŁSZYWE – zaznacz kółko

1. Wszyscy ludzie, którzy napisali Biblię mieli ten sam zawód.
2. Nawet dodatkowe uwagi zamieszczone w niektórych Bibliach są natchnione przez Boga.
3. Konkordancja pomaga określić miejsce, gdzie dany wiersz jest zapisany.
4. IV Mojżeszowa podaje liczebność Izraela w czasach Mojżesza.
5. Większość proroków mniejszych żyła i pisała po okresie niewoli babilońskiej.
6. Dawid był najmądrzejszym człowiekiem jaki kiedykolwiek żył.
7. Sofoniasz ostrzegał Izrael o mającym nadejść nieszczęściu.

WYBÓR

Każde z poniższych pytań ma tylko jedną prawidłową odpowiedź. Wybierz właściwą. W arkuszu odpowiedzi zaznacz kółko zawierające odpowiednią literę.

8. Ci, którzy zaufali Bożemu Słowu będą:
- a) zrezygnowani przechodząc przez doświadczenia.
 - b) musieli podczas doświadczeń szukać pomocy gdzieś indziej.
 - c) stać niezachwianie przechodząc przez doświadczenia.
9. Chryścijanie znajdują prawdę:
- a) w Bożym Słowie.
 - b) w książkach naukowych.
 - c) u pastora.
10. Ilu ludzi użył Bóg do napisania Biblii?
- a) 14
 - b) 40
 - c) 66
11. Nowy Testament został napisany
- a) przed przyjściem Jezusa na ziemię.
 - b) podczas pobytu Jezusa na ziemi.
 - c) po powrocie Jezusa do nieba.
12. Wiemy, że Biblia jest natchniona przez Boga, ponieważ
- a) ma jeden temat przewodni.
 - b) składa się z 66 ksiąg.
 - c) została napisana przez różnych ludzi.

13. Które stwierdzenie jest PRAWDZIWE?
- a) wszystkie wersje Biblii zawierają dokładnie te same słowa.
 - b) w różnych wersjach Biblii te same fragmenty mają różne znaczenie.
 - c) nowe wersje Biblii są napisane współczesnym językiem.
14. Z ilu ksiąg składa się grupa ksiąg historycznych w Starym Testamencie?
- a) 5
 - b) 12
 - c) 30
15. Która księga w Starym Testamencie mówi o upadku pierwszego człowieka w grzech?
- a) I Mojżeszowa
 - b) II Mojżeszowa
 - c) V Mojżeszowa
16. Najwcześniejsze zapisy o człowieku zawierają
- a) księgi historyczne.
 - b) Pentateuch.
 - c) proroctwa.
17. Które księgi mówią o pierwszym królu Izraela?
- a) 1 i 2 Samuela
 - b) 1 i 2 Królewska
 - c) 1 i 2 Kronik
18. Która księga Starego Testamentu opowiada o królowej, która uratowała swój naród?
- a) Rut
 - b) 2Królewska
 - c) Estery

19. Która z ksiąg Biblii była napisana prawdopodobnie pierwszą?
- a) I Mojżeszowa
 - b) Jona
 - c) Psalmy

PYTANIA OGÓLNE

Lekcje 1-4

Jeśli twój odpowiedzią na poniższe pytania jest

TAK - zamaluj kółko (a)

NIE - zamaluj kółko (b)

20. Czy uważnie przeczytałeś lekcje 1-4?
21. Czy zrobiłeś wszystkie „Zadania dla Ciebie” w lekcjach 1-2?
22. Czy zrobiłeś wszystkie „Zadania dla Ciebie” w lekcjach 3-4?
23. Czy sprawdziłeś swoje odpowiedzi z odpowiedziami znajdującymi się na końcu każdej lekcji?
24. Czy przejrzałeś ponownie wszystkie cele podane w lekcjach, aby sprawdzić czy osiągnąłeś to co one zakładają?

Koniec pytań do lekcji 1-4. Prześlij arkusz odpowiedzi nr 1 do instruktora ICI. Kontynuuj naukę przerabiając lekcję 5 z podręcznika kursu.

CZĘŚĆ 2

SPRAWOZDANIE STUDENTA

Pytania do lekcji 5-6

Przy każdym pytaniu upewnij się, czy numer znajdujący się przy kółkach w arkuszu odpowiedzi odpowiada numerowi pytania w tej układce.

PRAWDA-FALSZ

Poniższe stwierdzenia są prawdziwe lub fałszywe. Jeśli stwierdzenie jest

PRAWDZIWE - zaznacz kółko .

FALSZYWE - zaznacz kółko .

1. Każda z czterech Ewangelii mówi o zupełnie różnych wydarzeniach.
2. Paweł napisał około połowy ksiąg Nowego Testamentu.
3. Jest bardzo niewiele dowodów, że Biblia jest natchniona przez Boga.
4. Księga Objawienia zawiera proroctwo.
5. Szatan stara się powodować, abyśmy wątpili w Boże Słowo.
6. Przetwarzanie Biblii w ciągu wieków jest jednym z dowodów jej ponadnaturalnego pochodzenia.
7. Choć Biblia była pisana przez wielu ludzi w długim okresie czasu, to jednak nie zawiera sprzeczności w swoim przesłaniu.

WYBÓR

Każde z poniższych pytań ma tylko jedną prawidłową odpowiedź. Wybierz właściwą. W arkuszu odpowiedzi zaznacz kółko zawierające odpowiednią literę.

8. Który z pisarzy Ewangelii był lekarzem?
- a) Mateusz
 - b) Marek
 - c) Łukasz
9. Który z pisarzy Ewangelii napisał Dzieje Apostolskie?
- a) Marek
 - b) Łukasz
 - c) Jan
10. Paweł naucza, że jesteśmy zbawieni
- a) przez dobre uczynki.
 - b) łaską przez wiarę.
 - c) przez długie modlitwy.
11. Która księga wyjaśnia znaczenie żydowskich ofiar?
- a) List do Rzymian
 - b) List do Żydów
 - c) List do Filemona
12. List, który dodaje otuchy i zachęty chrześcijanom będącym w cierpieniach, to
- a) Judy
 - b) Jakuba
 - c) 1 Piotra

13. Ile ksiąg zawiera Nowy Testament?
- a) 27
 - b) 39
 - c) 66
14. Historia powstania Kościoła jest podana w księdze
- a) Dziejów Apostolskich
 - b) Listu do Żydów
 - c) Listu do Rzymian
15. Kto napisał listy do Tytusa i Filemona?
- a) Jan
 - b) Łukasz
 - c) Paweł
16. Jaka obietnica jest dana w Liście do Rzymian tym, którzy przyjęli Chrystusa?
- a) cierpienie i prześladowanie.
 - b) usprawiedliwienie z wiary.
 - c) powołanie na pastora.
17. 1 Tesaloniczan 4:13-18 opisuje
- a) koniec świata.
 - b) tysiącletnie panowanie Chrystusa.
 - c) powrót Chrystusa po świętych.
18. W 2 Tymoteusza 4:5-8 Paweł obiecuje
- a) nagrodę za zwycięstwo dla tych, którzy zachowają wiarę.
 - b) odpocznienie dla tych, którzy pracują dla Chrystusa.
 - c) piękną szatę i harfę dla tych, którzy umrą.

19. Która z poniższych grup ksiąg jest nazywana „listami więziennymi”?
- a) Galacjan, Efezjan, Tesaloniczan.
 - b) Tymoteusza, Tytusa, Filemona.
 - c) Efezjan, Filipian, Kolosan.

PYTANIA OGÓLNE

Lekcje 5-6

Jesli twoją odpowiedzią jest

TAK - *zaczernij kółko* (a)

NIE - *zaczernij kółko* (b)

20. Czy uważnie przeczytałeś lekcje 5-6?
21. Czy wykonałeś wszystkie „Zadania dla Ciebie” w lekcji 5?
22. Czy wykonałeś wszystkie „Zadania dla Ciebie” w lekcji 6?
23. Czy sprawdziłeś swoje odpowiedzi z odpowiedziami na końcu każdej lekcji?
24. Czy przejrzałeś ponownie wszystkie cele podane w lekcjach, aby sprawdzić czy osiągnąłeś to, co one zakładają?

Koniec pytań dla lekcji 5-6. Prześlij arkusz odpowiedzi nr 2 do instruktora ICI. Poproś go o informacje na temat innych kursów biblijnych.

wytnij i wyślij do instruktora ICI

CL 2120 O Biblii

KARTA DECYZJI

Po przestudiowaniu tego kursu postanowiłem przyjąć Jezusa Chrystusa, jako swojego Zbawiciela i Pana. Przesyłam tę kartę z moim podpisem i adresem do biura ICI z dwóch powodów. Po pierwsze, aby wyrazić fakt przyjęcia Chrystusa. Po drugie, aby poprosić o informacje dotyczące innych materiałów, które pomogą mi w moim życiu duchowym.

Imię i nazwisko

Adres

Podpis

SERIA "ŻYCIE CHRZEŚCIJANINA"
Arkusz odpowiedzi nr 1

Tytuł kursu
(drukowanymi literami)

Proszę wypełnić

Imię i nazwisko

Twój numer w ICI

(Zostaw puste miejsce jeśli nie wieš co to jest)

Adres

Miejscowość Województwo

Państwo

wiek płeć

zawód

Ilu członków liczy twoja rodzina?

Ile lat uczyłeś się w szkole?

Jeśli jesteś członkiem jakiegoś kościoła, jaka jest jego nazwa?

.....

Jakie obowiązki pełnisz w swoim kościele?

.....

W jaki sposób przerabiasz ten kurs?

samodzielnie? w grupie?

Jakie inne kursy ICI już przerobiłeś?

.....

Teraz przewróć stronę i odpowiedz na wszystkie pytania.

Wskazówki dotyczące wypełniania niniejszego arkusza odpowiedzi

Poniższe przykłady wyjaśniają, jak należy zaznaczać odpowiedzi w arkuszu odpowiedzi. Pytania mogą być dwójakiego typu: PRAWDA-FALSZ lub WYBÓR.

Przykład pytania typu PRAWDA-FALSZ

Poniższe stwierdzenia są prawdziwe lub fałszywe. Jeśli stwierdzenie jest

PRAWDZIWE - zaznacz kółko

FALSZYWE - zaznacz kółko

1. Biblia jest Bożym przesłaniem adresowanym do nas.

Powyższe stwierdzenie, "Biblia jest Bożym przesłaniem adresowanym do nas", jest PRAWDZIWE, należy zatem zaznaczyć kółko jak poniżej.

1

Przykład pytania typu WYBÓR

Każde z poniższych pytań ma tylko jedną prawidłową odpowiedź. Wybierz właściwą odpowiedź. W arkuszu odpowiedzi zaznacz kółko zawierające odpowiednią literę.

2. "Narodzić się na nowo" oznacza

- a) być młodym
- b) przyjąć Jezusa jako Zbawiciela
- c) rozpocząć nowy rok

Prawidłową odpowiedzią jest "b) przyjąć Jezusa jako Zbawiciela", należy zatem zaznaczyć kółko , jak poniżej:

2

Przeczytaj teraz pytania z części pierwszej "Sprawozdania studenta" i zaznacz swoje odpowiedzi poniżej, zgodnie z podanymi przykładami. Wybierz właściwą odpowiedź i zaznacz kółko , lub , zgodnie ze swoim wyborem.

Zaczernij właściwe kółko przy każdej z ponumerowanych pozycji.

1 a) b) c)

9 a) b) c)

17 a) b) c)

2 a) b) c)

10 a) b) c)

18 a) b) c)

3 a) b) c)

11 a) b) c)

19 a) b) c)

4 a) b) c)

12 a) b) c)

20 a) b) c)

5 a) b) c)

13 a) b) c)

21 a) b) c)

6 a) b) c)

14 a) b) c)

22 a) b) c)

7 a) b) c)

15 a) b) c)

23 a) b) c)

8 a) b) c)

16 a) b) c)

24 a) b) c)

Teraz, kiedy zaznaczyłeś już swoje odpowiedzi, możesz pomóc nam w udoskonaleniu tego kursu, odpowiadając na poniższe pytania. Chcemy poznać twoją opinię o naszym kursie. Obrysuj kółkiem literę najlepiej odpowiadającą twojej opinii.

1. Materiał zawarty w tym kursie jest

- a) bardzo ciekawy
- b) ciekawy
- c) dosyć ciekawy
- d) niezbyt ciekawy, nic nowego

2. Nauczyłem się

- a) bardzo wiele
- b) trochę
- c) niezbyt dużo
- d) nie nauczyłem się
- e) nic

3. To, czego się nauczyłem jest

- a) bardzo ważne
- b) ważne
- c) nieważne
- d) strata czasu

4. Niniejszy kurs był

- a) bardzo trudny
- b) trudny
- c) łatwy
- d) bardzo łatwy

5. Jako całość, ten kurs był

- a) świetny
- b) dobry
- c) niezły
- d) słaby

6. Napisz, proszę, przynajmniej jedną konkretną uwagę dotyczącą kursu.
.....

Napisz poniżej pytania dotyczące kursu, jakie, być może, chciałbyś zadać instruktorowi ICI.
.....
.....
.....

Przejrzyj teraz jeszcze raz niniejszy arkusz odpowiedzi i upewnij się, że odpowiedziałeś na wszystkie pytania. Następnie prześlij go do instruktora lub do biura ICI w twoim rejonie. Adres powinien się znajdować na ostatniej stronie wkładki "Sprawozdanie studenta". Jeśli nie ma tam pieczętki z adresem, to wyślij swój arkusz odpowiedzi na adres biura ICI w Brukseli, wydrukowany na ostatniej stronie wkładki "Sprawozdanie studenta".

Wylącznie do użytku biura ICI

D _____ SC _____

INTERNATIONAL CORRESPONDENCE INSTITUTE
ChristianLifeProgram

SERIA "ŻYCIE CHRZEŚCIJANINA"
Arkusz odpowiedzi nr 2

Tytuł kursu

(drukowanymi literami)

Imię i nazwisko

Twój numer w ICI

(zostaw pustą przestrzeń, jeśli nie wiesz czy to jest)

Adres

Miejscowość Województwo

Państwo

PROŚBA O INFORMACJE

Pracownik Międzynarodowego Instytutu Biblijnego ICI chętnie wyśle Ci informacje o innych dostępnych kursach i ich cenie. Możesz wykorzystać miejsce poniżej, aby napisać jaką informację chciałbyś uzyskać.

.....

.....

.....

Teraz przewróć stronę i odpowiedz na wszystkie pytania.

Wskazówki dotyczące wypełniania niniejszego arkusza odpowiedzi

Poniższe przykłady wyjaśniają, jak należy zaznaczać odpowiedź w arkuszu odpowiedzi. Pytania mogą być dwójakiego typu: PRAWDA-FALSZ lub WYBÓR.

Przykład pytania typu PRAWDA-FALSZ

Poniższe stwierdzenia są prawdziwe lub fałszywe. Jeśli stwierdzenie jest

PRAWDZIWE - zaznacz kółko (a)

FALSZYWE - zaznacz kółko (b)

1. Biblia jest Bożym przesłaniem adresowanym do nas

Powyższe stwierdzenie, "Biblia jest Bożym przesłaniem adresowanym do nas", jest PRAWDZIWE, należy zatem zaznaczyć kółko (a) jak poniżej:

1 (a) (b) (c)

Przykład pytania typu WYBÓR

Każde z poniższych pytań ma tylko jedną prawidłową odpowiedź. Wybierz właściwą odpowiedź. W arkuszu odpowiedzi zaznacz kółko zawierające odpowiednią literę.

1. "Narodzić się na nowo" oznacza

- a) być młodym.
- b) przyjąć Jezusa jako Zbawiciela.
- c) rozpocząć nowy rok.

Prawidłową odpowiedzią jest "b) przyjąć Jezusa jako Zbawiciela", należy zatem zaznaczyć kółko (b), jak poniżej:

1 (a) (b) (c)

Przeczytaj teraz pytania z części pierwszej "Sprawozdania studenta" i zaznacz swoje odpowiedzi poniżej, zgodnie z podanymi przykładami. Wybierz właściwą odpowiedź i zaznacz kółko (a), (b) lub (c), zgodnie ze swoim wyborem.

Zaczernij właściwe kółko przy każdej z ponumerowanych pozycji.

1 (a) (b) (c)

9 (a) (b) (c)

17 (a) (b) (c)

2 (a) (b) (c)

10 (a) (b) (c)

18 (a) (b) (c)

3 (a) (b) (c)

11 (a) (b) (c)

19 (a) (b) (c)

4 (a) (b) (c)

12 (a) (b) (c)

20 (a) (b) (c)

5 (a) (b) (c)

13 (a) (b) (c)

21 (a) (b) (c)

6 (a) (b) (c)

14 (a) (b) (c)

22 (a) (b) (c)

7 (a) (b) (c)

15 (a) (b) (c)

23 (a) (b) (c)

8 (a) (b) (c)

16 (a) (b) (c)

24 (a) (b) (c)

Teraz, kiedy zaznaczyłeś już swoje odpowiedzi, możesz pomóc nam w udoskonaleniu tego kursu, odpowiadając na poniższe pytania. Chcemy poznać twoją opinię o naszym kursie. Obrysuj kółkiem literę najlepiej odpowiadającą twojej opinii.

1. Materiał zawarty w tym kursie jest

- a) bardzo ciekawy
- b) ciekawy
- c) dość ciekawy
- d) niezbyt ciekawy
- e) nie nowego

2. Nauczyłem się

- a) bardzo wiele
- b) trochę
- c) niezbyt dużo
- d) nie nauczyłem się
- e) mało

3. To, czego się nauczyłem jest

- a) bardzo ważne
- b) ważne
- c) nieważne
- d) stratą czasu

4. Następny kurs był

- a) bardzo trudny
- b) trudny
- c) łatwy
- d) bardzo łatwy

5. Jako całość, ten kurs był

- a) świetny
- b) dobry
- c) niezły
- d) słaby

6. Czy chciałbyś uczestniczyć w następnym kursie tego typu?
- a) na pewno tak.
 - b) chyba tak.
 - c) chyba nie.
 - d) na pewno nie.

7. Napisz, proszę, przynajmniej jedną konkretną uwagę dotyczącą kursu

.....

.....

GRATULACJE

Ukończyłeś kurs "Twoje nowe życie". Cieszymy się, że chciałeś być naszym studentem i mamy nadzieję, że weźmiesz udział w także w innych kursach ICI. Prześlij niniejszy arkusz odpowiedzi do biura ICI w twoim rejonie. Po sprawdzeniu odpowiedzi, prześlemy ci świadectwo, lub pieczęć potwierdzającą ukończenie kursu.

Napisz poniżej drukowanymi literami swoje imię i nazwisko, tak jak ma być wypisane na świadectwie

Imię i nazwisko.....

Wyłącznie do użytku biura ICI

D..... SC.....

INTERNATIONAL CORRESPONDENCE INSTITUTE
Christian Life Program

O Biblii

Czy chciałbyś się dowiedzieć...

- w jaki sposób Biblia może ci pomóc?
- jak i dlaczego została napisana?
- skąd wiemy, że jest natchniona przez Boga?

Jeżeli tak, to ta książka jest napisana specjalnie dla Ciebie. Tysiące osób, które czytały ją były zaskoczone jak łatwo i jak wiele mogły się z niej nauczyć. Jest polecana przez wykładowców z różnych krajów.

Ta książka wykorzystuje interesującą metodę uczenia się bez nauczyciela, co pozwala na łatwe przyswojenie sobie wiadomości w niej zawartych. Postępuj według instrukcji i wykonuj testy.

Ten znak oznacza miejsce tej książki w całym cyklu kursów „Życie chrześcijanina” (Christian Life). Cały cykl jest podzielony na trzy części, z których każda zawiera sześć kursów. „O Biblii” jest 2 kursem części I. Najlepsze efekty osiągniesz studiując nasze kursy po kolei.

